

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Obsah 3. části ŠVP

1.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	- 1 -
2.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	- 1 -
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	- 1 -
3.1	Zaměření školy	- 2 -
3.2	Profil absolventa	- 3 -
3.2.1	Profil absolventa nižšího stupně osmiletého studia GBHNB	- 3 -
3.2.2	Profil absolventa vyššího stupně osmiletého studia a absolventa čtyřletého studia GBHNBe	- 5 -
3.3	Organizace přijímacího řízení	- 7 -
3.4	Organizace maturitní zkoušky	- 8 -
3.5	Společné vzdělávací strategie na úrovni školy	- 10 -
3.5.1	Celoškolní strategie	- 11 -
3.5.1.1.	Využití ICT na aplikační úrovni ve vhodných situacích ve všech předmětech	- 11 -
3.5.1.2.	Výchova k sebehodnocení a kritickému hodnocení	- 12 -
3.5.1.3.	Aplikace společných postupů pro naplňování cílů průřezových témat	- 12 -
3.5.1.4.	Zařazení praktických cvičení z přírodovědných předmětů do učebního plánu školy	- 15 -
3.5.1.5.	Program primární prevence	- 15 -
3.5.1.6.	Podpora handicapovaných studentů a studentů s problematickým sociálním zázemím	- 16 -
3.5.1.7.	Podpora sportu a sportovců	- 16 -
3.5.1.8.	Systematické vyhledávání, vzdělávání a výchova nejtalentovanějších studentů	- 17 -
3.5.1.9.	Podpora humanitárních aktivit tříd a studentů	- 17 -
3.5.1.10.	Podpora exkurzí	- 18 -
3.5.1.11.	Společná výuka volitelných předmětů pro studenty několika ročníků na nižším gymnáziu	- 19 -
3.5.1.12.	Společná výuka volitelných předmětů pro studenty příslušného ročníku v posledních dvou letech vyššího/čtyřletého gymnázia	- 19 -
3.5.2	Dlouhodobé projekty	- 19 -
3.5.2.1.	Mezinárodní projekty, výměnné pobyty, zahraniční exkurze	- 19 -
3.5.3	Projektové dny	- 28 -
3.6	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	- 31 -
3.7	Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	- 32 -
3.8	Začlenění průřezových témat	- 32 -
3.8.1	Osobnostní a sociální výchova v práci vyučujících	- 32 -
3.8.2	Výchova demokratického občana v práci vyučujících	- 33 -
3.8.3	Výchova k myšlení v evropských souvislostech v práci vyučujících	- 33 -
3.8.4	Multikulturní výchova v práci vyučujících	- 33 -
3.8.5	Environmentální výchova v práci vyučujících	- 34 -
3.8.6	Mediální výchova v práci vyučujících	- 35 -

3.1 Zaměření školy

Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce

Gymnázium BH v Nymburce je škola s více než stoletou tradicí. Je největším gymnáziem v okrese a jedním z největších gymnázií ve Středočeském kraji. Studuje zde na 600 žáků ve 20 třídách. Souběžně probíhá čtyřleté a osmileté studium. Na Gymnáziu BH v Nymburce je realizován model 2+1. Nižší stupeň osmiletého studia tvoří v každém ročníku 2 paralelní třídy, k nimž na úrovni kvinty přibývá jedna třída čtyřletého studia, v paralelních třídách jednoho ročníku se tak na úrovni vyššího gymnázia setkávají dvě třídy víceletého studia a jedna třída čtyřletého studia. Tímto uspořádáním je škola výjimečná. Podobný model není realizován na žádném jiném gymnáziu ve Středočeském kraji.

Výuka všech předmětů je zajištěna plně kvalifikovaným a plně aprobovaným pedagogickým sborem. Škola disponuje špičkově vybavenými multimediálními odbornými učebnami a laboratořemi pro výuku všech všeobecně vzdělávacích předmětů.

Ve srovnání s ostatními gymnázii v republice dosahuje škola trvale nadprůměrných výchovně-vzdělávacích výsledků. Z hlediska studijních výsledků je dlouhodobě nejúspěšnější střední školou v okrese. V dalším studiu pokračuje naprostá většina absolventů, přičemž počet žáků přijatých na VŠ se dlouhodobě drží na hranici 95%.

Studijní program, profilace

Všichni studenti absolvují společnou všeobecně vzdělávací přípravu. V primách a sekundách nižšího gymnázia jsou nabízeny volitelné předměty, které výrazně ovlivňují profil absolventa po dokončení povinné školní docházky.

Studenti vyšších ročníků mají možnost výrazné profilace vhodnou volbou volitelných předmětů v posledních dvou letech studia. Je jim umožněn výběr z mnoha volitelných předmětů a z mnoha předmětů nepovinných. Vysoká volitelnost výrazně převyšuje běžný standard na gymnáziích a je zárukou kvalitní přípravy k přijímacím zkouškám na vysoké školy. V maturitním ročníku si studenti volí dle vlastního výběru 16 hodin z týdenního počtu 32 hodin, tedy přesně polovinu.

Priority školy

Cizí jazyky

Škola nabízí výuku angličtiny, němčiny, francouzštiny a ruštiny, nepovinně je vyučována latina. V každém ročníku je výuka cizích jazyků diferencována podle úrovně dosažených znalostí. Povinně se všichni studenti učí angličtinu, pokud si na nižším gymnáziu zvolí jako volitelný předmět druhý cizí jazyk, mají možnost se rozhodnout pro němčinu, ruštinu nebo francouzštinu.

Na nižším gymnáziu probíhá ve skupinách francouzštinářů rozšířená výuka, která směřuje k výuce dějepisu na vyšším gymnáziu s využitím metody CLIL.

Výuka angličtiny na nižším gymnáziu je podpořena zařazením volitelného předmětu MIC, v němž probíhá výuka matematiky s využitím metody CLIL.

Výuku cizích jazyků podporují rozsáhlé zahraniční kontakty školy. Partnerské vztahy udržuje gymnázium se školami v Německu, Anglii, Francii, Holandsku, Španělsku...

Značná část studentů získá v průběhu studia mezinárodně uznávané jazykové certifikáty. Na škole dlouhodobě působí zahraniční jazykoví lektori. Díky velmi dobrým znalostem francouzštiny se studenti v sextě ucházejí o stipendia na roční pobyt na lyceích v Dijonu.

Informační a komunikační technologie

Informatika se vyučuje ve všech ročnících s výjimkou tercie. Další rozvoj schopností v práci s ICT je studentům umožněn ve volitelných předmětech jak na nižším, tak na vyšším gymnáziu. Pro výuku IVT slouží čtyři plně vybavené učebny, z toho dvě umožňují výuku pro skupiny 16 žáků a dvě pro skupiny až 32 žáků. Škola má k dispozici na 150 počítačů, notebooků a tabletů a je bez omezení připojena na Internet.

Volitelně vyučujeme programování. Využití PC pro výuku dalších předmětů je samozřejmostí. Výuka kancelářského SW MS Office je integrována do výuky dalších všeobecně vzdělávacích předmětů.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.2 Profil absolventa

ŠVP Gymnázia BH v Nymburce rozpracovává profil absolventa ve dvou úrovních. Samostatně stojí profil absolventa nižšího stupně gymnázia a vedle něj profil absolventa vyššího a čtyřletého gymnázia. Důvodem pro oddělení obou profilů je zejména:

- ŠVP pro NG a ŠVP pro VG jsou zpracovány podle RVP ZV, resp. podle RVP G, a profily absolventa odrážejí naplnění cílů stanovených těmito rámcovými programy,
- oba profily absolventa se váží k ukončení uceleného stupně vzdělání; v případě NG je profil absolventa provázán s koncem povinné školní docházky, v případě VG pak s dosažením středního vzdělání s maturitní zkouškou,
- profil absolventa NG poskytuje důležitou informaci pro žáky, kteří ze školy odcházejí po kvartě, a také pro žáky, kteří přicházejí do 1. ročníku čtyřletého studia.

Profil absolventa na obou úrovních, tak jak je dále uveden, vypovídá o ideálním cílovém stavu, ke kterému činnost vyučujících a žáků směřuje. Měl by být však dosažitelný pro většinu žáků nižšího, resp. vyššího a čtyřletého gymnázia. To je však podmíněno kromě jiného i odpovídajícími studijními předpoklady a odpovědným přístupem ke studiu ze strany žáka.

Profil absolventa NG se vztahuje ke stavu, kterého žáci dosáhnou na konci kvarty. Míra jeho naplnění je popsána ročníkovými vysvědčeními ze všech tříd nižšího gymnázia a ve výstupním hodnocení, které žáci dostávají v pololetí kvarty. Vypovídající jsou i výsledky žáků ve srovnávacích testech.

Profil absolventa VG a čtyřletého gymnázia se vztahuje ke stavu, kterého žáci dosáhnou na konci oktávy, resp. 4. ročníku. Míru jeho naplnění je možné hodnotit na základě klasifikace na ročníkových vysvědčeních ze všech tříd vyššího či čtyřletého gymnázia, z výsledků, kterých žák dosahoval ve srovnávacích testech a částečně též na základě výsledků maturitní zkoušky.

3.2.1 Profil absolventa nižšího stupně osmiletého studia Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Východiska profilu absolventa nižšího gymnázia

1. Věková úroveň - konec povinné školní docházky, kvarta
2. Učební plán nižšího gymnázia a jeho konkretizace pro podmínky Gymnázia BH v Nymburce
3. Očekávané výstupy jednotlivých oborů na konci základního vzdělávání dle RVP ZV a jejich konkretizace v osnovách předmětů vyučovaných na Gymnázium BH v Nymburce
4. Společné vzdělávací strategie uplatňované na Gymnázium BH v Nymburce
5. Charakteristiky předmětů vyučovaných na nižším gymnázium a jejich příspěvky k rozvoji klíčových kompetencí
6. Charakteristiky volitelných předmětů a jejich příspěvky k rozvoji klíčových kompetencí

Typický absolvent nižšího stupně Gymnázia BH v Nymburce

- je motivován pro další studium na vyšším gymnázium a následně navazující studium na vysoké škole
- zvládá základní učivo dané školním vzdělávacím programem tak, aby jeho obsah uměl uvědoměle přiřazovat k běžným denním činnostem a mohl z něho v denních situacích čerpat
- vykazuje dlouhodobě dostatečné znalosti pro úspěšný přechod na vyšší gymnázium, zvládá rutinní postupy, má zautomatizovány základní operace a postupy ve všech předmětech, kterým se v průběhu nižšího gymnázia věnoval
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, přiměřeně věku propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a předmětů a na základě toho vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- zvládá základní techniky práce s textem, informacemi a informačními médii i základy práce s informační a komunikační technikou

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

- problémy řeší samostatně, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, na přiměřené úrovni analyzuje řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyjadřuje se v cizím jazyce studentem zvoleném jako hlavní, případně získal také základy dalšího cizího jazyka
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- umí se vypořádat s neúspěchem a překonávat překážky
- je schopen objektivně ohodnotit svůj výkon a výkon svých spolužáků, zvládá techniky hodnocení, umí vyslovit i přijmout kritiku, umí pochválit a přijmout pochvalu
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, má základní znalosti o kulturách jiných národů a respektuje jiné zvyky včetně náboženských projevů
- rozumí základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy, a je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chápe potřebu občansky se angažovat ve prospěch okolí
- kromě dostatečných vědomostí získal i praktické dovednosti pro své budoucí studium
- je manuálně zručný, zvládá laboratorní techniku, přístroje a zařízení, s nimiž se v průběhu studia seznámil, umí zacházet s digitální technikou a využívat ji ve všech předmětech, kde je to účelné
- rozhoduje se uváženě podle dané situace, poskytuje dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe ekologické souvislosti a základy ochrany přírody
- umí analyzovat společenské jevy a zaujímat uvážlivé postoje
- chápe nebezpečí související s užíváním návykových látek a je schopen se v konfrontaci s drogou správně rozhodnout
- angažuje se pro školu, zapojuje se do akcí pořádaných školou, vnímá reprezentaci školy a účast v soutěžích jako možnost porovnat své schopnosti a dovednosti s vrstevníky a jako možnost šířit dobré jméno gymnázia na veřejnosti

Dalšími skutečnostmi, ovlivňujícími individuálně osobnost absolventa nižšího gymnázia na Gymnázium BH v Nymburce, je účast studenta v projektech, na zahraničních akcích, lyžařských kurzech a jiných fakultativních programech, které mu škola v průběhu studia nabídla. V neposlední řadě utváří jeho osobnost i výběr volitelných a nepovinných předmětů, které si žák v prvních čtyřech letech svého studia na Gymnázium BH v Nymburce zvolil.

Zatímco svou účastí na volitelných aktivitách ze školního programu rozvíjí dále nejen obecné klíčové kompetence, ale i specifické kompetence oborové, výběr volitelných předmětů je ovlivněn zejména zaměřením žáka, jeho zájmy a představami o jeho dalším vysokoškolském studiu. Rozvíjí tak specifické oborové kompetence a znalosti podle typu volitelného předmětu.

Typický absolvent nižšího stupně gymnázia na Gymnázium BH v Nymburce tak během studia využil k rozšíření svých znalostí a nadstandardnímu rozvoji klíčových kompetencí některé z těchto možností:

- seznámit se s budoucím kolektivem na adaptačním kurzu v primě
- účasti na exkurzích v rámci jednotlivých předmětů
- účasti na zahraničních zájezdech a výměnných pobytech či projektech
- účasti na mediálním kurzu v tercii
- účasti na kurzu ekologické výchovy v kvartě
- absolvovat plavecký výcvik v primě
- absolvovat kurzy lyžování v sekundě, tercii a kvartě
- komunikovat s rodilým mluvčím v hodinách cizího jazyka
- nabídky školních knihoven českého a anglického jazyka
- prokázat své nadprůměrné znalosti v některém z předmětů a účastnit se soutěží
- reprezentovat školu ve zvoleném sportovním odvětví
- členství v Klubu mladého diváka

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

- zapojit se do činností v rámci projektových dnů
- zapojit se do činnosti školního sportovního klubu
- podílet se aktivně na chodu a podobě školy svou prací ve školním parlamentu, jako přispěvatel do školního časopisu, prezentací své školy na dnech otevřených dveří, odpovědným přístupem k hodnocení svých učitelů atd.
- nabídnout pomoc při charitativních a humanitárních činnostech
- přípravy vánočního představení pro rodiče
- docházet na nepovinné předměty

Typický absolvent nižšího stupně gymnázia na Gymnáziu BH v Nymburce podle svého zájmu a představ o další studijní profilaci absolvoval v průběhu prvních čtyř let studia některého z těchto volitelných předmětů:

prima + sekunda

- Druhý cizí jazyk
- Globální výchova
- Matematika s podporou ICT
- Vlastivědný seminář
- Školní časopis
- Živá angličtina
- Pěvecký sbor
- Literární praktikum
- Psaní na PC
- Geometrické praktikum

tercie + kvarta *

- Druhý cizí jazyk
- Školní časopis
- Tvorba www stránek
- Globální výchova
- Geometrické praktikum
- TUŽ-ka
- Psaní na PC
- Výtvarné praktikum
- Literární praktikum
- Fyzikální pokusy na PC

* od školního roku 2013/2014 je v nabídce volitelných předmětů pro tercii a kvartu jen druhý cizí jazyk

3.2.2 Profil absolventa vyššího stupně osmiletého studia a absolventa čtyřletého studia Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Východiska profilu absolventa vyššího a čtyřletého gymnázia

1. Věková úroveň – ukončení studia maturitní zkouškou
2. Učební plán vyššího a čtyřletého gymnázia a jeho konkretizace pro podmínky Gymnázia BH v Nymburce
3. Očekávané výstupy jednotlivých předmětů a oborů na konci gymnaziálního vzdělávání dle RVP G a jejich konkretizace v osnovách předmětů vyučovaných na Gymnáziu BH v Nymburce
4. Povinné učivo stanovené RVP G
5. Požadavky formulované maturitními katalogy
6. Společné vzdělávací strategie uplatňované na Gymnáziu BH v Nymburce
7. Charakteristiky předmětů vyučovaných na vyšším a čtyřletém gymnáziu a jejich příspěvky k rozvoji klíčových kompetencí
8. Charakteristiky volitelných předmětů a jejich příspěvky k rozvoji klíčových kompetencí

Typický absolvent vyššího a čtyřletého stupně Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

- je motivován pro další studium na vysoké škole
- plně si uvědomuje roli vzdělání v lidském životě, je připraven se v dalším životě průběžně vzdělávat a je tak schopen reagovat na měnící se vnější podmínky
- zvládá povinné učivo všech všeobecně vzdělávacích předmětů a je vybaven dovednostmi vymezenými školním vzdělávacím programem na takové úrovni, která mu zajistí potřebný nadhled při řešení běžných denních situací
- nad rámec povinného učiva ovládá na potřebné úrovni učivo volitelných předmětů a je vybaven potřebnými oborovými kompetencemi pro následné vysokoškolské studium zvoleného oboru

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3

CHARAKTERISTIKA ŠVP

- zvládá teoreticky i prakticky základní techniky práce a výzkumu jak v humanitních, tak v přírodovědných předmětech; v oblasti své profílace je připraven tyto techniky využívat a dále rozvíjet
- je si vědom skutečnosti, že obsah učiva, které v průběhu studia zvládl, může zastarat a ztratit na významu, má však ucelenou představu o zdrojích, z nichž je možné čerpat aktuální informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a předmětů a na základě toho vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- využívá účelně administrativní SW, bezpečně zvládá rutinní operace s ICT a využívá je na podporu svého studia i jako podporu pro řešení běžných situací
- v oblasti ICT disponuje znalostmi a dovednostmi, které jsou očekávány vysokými školami
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, analyzuje na přiměřené úrovni řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- zvládá anglický jazyk na úrovni B2 společného evropského referenčního rámce
- druhý cizí jazyk zvládá nejméně na úrovni B1
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- umí se vypořádat s neúspěchem a překonávat překážky
- je schopen objektivně ohodnotit výkon svůj a svých spolužáků, zvládá techniky hodnocení, umí vyslovit i přijmout kritiku, umí pochválit a přijmout pochvalu
- na základě znalostí našich národních tradic a historie vnímá a hodnotí důsledky členství České republiky v mezinárodních společenstvích
- respektuje odlišnosti jiných národů, jejich historii, náboženství a kulturu
- dokáže zaujmout a aktivně hájit potřebné postoje při setkání s projevy rasismu a xenofobie
- rozumí principům, na nichž spočívají zákony
- je schopen kriticky hodnotit společenské normy
- je si vědom svých občanských práv a povinností
- je připraven se občansky angažovat
- zvládá diskusi, umí prosadit své oprávněné zájmy a obhájit své názory
- má zkušenosti s účastí v humanitárních aktivitách, pomoc druhým je mu blízká
- je schopen vhodně prezentovat a obhájit výsledky své práce, je schopen plánovat experimenty a ze získaných informací činit odpovídající závěry, zná zásady myšlenkového i praktického experimentování a dokáže je využívat v praxi
- je manuálně zručný, zvládá laboratorní techniku, přístroje a zařízení, s nimiž se v průběhu studia seznámil, umí zacházet s digitální technikou a využívat ji ve všech předmětech, kde je to účelné
- rozhoduje se uvážene podle dané situace, poskytuje dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe ekologické souvislosti a základy ochrany přírody
- umí analyzovat společenské jevy a zaujímat uvážlivé postoje
- chápe nebezpečí související s užíváním návykových látek a je schopen se v konfrontaci s drogou správně rozhodnout
- angažuje se pro školu, zapojuje se do akcí pořádaných školou, vnímá reprezentaci školy a účast v soutěžích jako možnost porovnat své schopnosti a dovednosti s vrstevníky a jako možnost šířit dobré jméno gymnázia na veřejnosti

Dalšími skutečnostmi, ovlivňujícími individuálně osobnost absolventa vyššího a čtyřletého studia na Gymnáziu BH v Nymburce, je účast studenta v projektech, na zahraničních akcích, na lyžařských kurzech a jiných fakultativních programech, které mu škola v průběhu studia nabídla. V neposlední řadě utváří žákovu osobnost i výběr volitelných a nepovinných předmětů, které si v průběhu studia na základě své studijní orientace, zájmů a své představy o své další profesní dráze žák zvolí. Rozvíjí tak specifické oborové kompetence a znalosti podle typu volitelného předmětu.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Typický absolvent vyššího stupně osmiletého gymnázia nebo čtyřletého studia na Gymnáziu BH v Nymburce tak během studia využil k rozšíření svých znalostí a nadstandardnímu rozvoji klíčových kompetencí některé z těchto možností:

- seznámit se s budoucím kolektivem na adaptačním kurzu v prvním ročníku čtyřletého studia
- účasti na exkurzích v rámci jednotlivých předmětů
- účasti na zahraničních zájezdech a výměnných pobytech či projektech
- absolvovat kurzy lyžování v kvintě, sextě, septimě a oktávě, resp. v odpovídajících ročních čtyřletého studia
- absolvovat sportovní kurz v předmaturitním ročníku
- komunikovat s rodilým mluvčím v hodinách cizích jazyků nebo v hodinách konverzace
- využít nabídky školních knihoven českého a anglického jazyka
- prokázat své nadprůměrné znalosti v některém z předmětů a účastnit se soutěží
- zapojit se do SOČ
- reprezentovat školu ve zvoleném sportovním odvětví
- členství v Klubu mladého diváka
- zapojit se do činností v rámci projektových dnů
- zapojit se do činnosti školního sportovního klubu
- podílet se aktivně na chodu a podobě školy svou prací ve školním parlamentu, jako přispěvatel do školního časopisu, na školní webové stránky, prezentací své školy na dnech otevřených dveří, odpovědným přístupem k hodnocení svých učitelů atd.
- nabídnout pomoc při charitativních a humanitárních činnostech
- přípravy vánočního představení pro rodiče
- účasti v nepovinných předmětech

Typický absolvent studia čtyřletého nebo vyššího stupně studia osmiletého na Gymnáziu BH v Nymburce podle svého zájmu a představ o další studijní profilaci absolvoval v posledních dvou letech studia některé z těchto volitelných předmětů:

→ Literární seminář	→ Dějepisný seminář
→ Lingvistický seminář	→ Společenskovední seminář
→ Matematický seminář	→ Sociologie a psychologie“
→ Matematický seminář s podporou PC	→ Politologie a mezinárodní vztahy“
→ Deskriptivní geometrie	→ Aplikace Windows a programování
→ Fyzikální seminář	→ Dějiny umění
→ Fyzikální praktika	→ Konverzace v angličtině
→ Fyzikální seminář pro mediky	→ Anglická literatura
→ Chemický seminář	→ Konverzace v němčině
→ Biologický seminář	→ Konverzace ve francouzštině
→ Biologicko-chemická praktika	→ Konverzace v ruštině
→ Zeměpisný seminář	→ Ekonomika podniku

3.3 Organizace přijímacího řízení

Uchazeči o studium osmiletého oboru z 5. tříd ZŠ procházejí přijímacím řízením ve stejném režimu jako absolventi 9. tříd. Platí tedy pro ně stejné termíny pro odevzdání přihlášek i pro vlastní konání zkoušek. Tyto termíny každoročně stanovuje MŠMT vyhláškou, škola je zveřejňuje na svých www stránkách.

Osmileté studium

Písemnou přijímací zkoušku musí vykonat každý uchazeč o studium v osmiletém studiu, není možné přijetí bez zkoušek pouze na základě prospěchu ze ZŠ.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Skladba přijímacích zkoušek:

- písemný test z obecných studijních předpokladů
- písemný test z matematiky
- písemný test z českého jazyka

Vlastní testy škola nepřipravuje, využíváme nabídky agentury SCIO. Do roku 2014 pro všechny tři testy, od roku 2015 jen pro test OSP a od stejného roku pro zkoušku z českého jazyka a z matematiky využívá škola testy vytvořené CERMAT.

Kritéria pro přijetí stanovuje ředitel školy, tato kritéria jsou zveřejňována na www stránkách školy. Největší důraz se klade na výsledky testu obecných studijních předpokladů, následují stejným dílem výsledky z matematiky a českého jazyka, nejmenší váhu pak mají studijní výsledky ze ZŠ (zde se hodnotí vysvědčení z pololetí a konce 4. třídy a z pololetí 5. třídy). Kromě výsledků u přijímacích zkoušek škola zohledňuje také umístění uchazečů v různých soutěžích, např. „Padák“. Konečné výsledky jsou zveřejňovány na nástěnce v budově školy a na www stránkách.

Škola otevírá každoročně dvě třídy osmiletého studia, do každé je přijato 30 studentů.

Čtyřleté studium

Do školního roku 2013/14 byl jediným kritériem pro přijetí ke studiu prospěch uchazeče na základní škole v 8. a 9. třídě. Od školního roku 2014/2015 konají uchazeči v rámci přijímacího řízení také testy z českého jazyka, matematiky od společnosti CERMAT. Písemnou přijímací zkoušku musí vykonat každý uchazeč o studium ve čtyřletém studiu, není možné přijetí bez zkoušek pouze na základě prospěchu ze ZŠ.

Skladba přijímacích zkoušek:

- písemný test z matematiky
- písemný test z českého jazyka

Kritéria pro přijetí stanovuje ředitel školy, tato kritéria jsou zveřejňována na www stránkách školy. Největší důraz se klade na prospěch uchazečů na ZŠ, následují stejným dílem výsledky z matematiky a českého jazyka. Kromě výsledků u přijímacích zkoušek škola zohledňuje také umístění uchazečů v různých soutěžích, např. „Padák“. Konečné výsledky jsou zveřejňovány na nástěnce v budově školy a na www stránkách.

Škola otevírá každoročně jednu třídu čtyřletého studia, do které je přijato 30 studentů.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Východiska skladby a organizace maturitní zkoušky na Gymnáziu Bohumila Hrabala v Nymburce

1. Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění
2. Vyhláška MŠMT ČR č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání maturitní zkouškou ve středních školách
3. Rámcový vzdělávací plán pro gymnázia
4. Učební plán Gymnázia BH v Nymburce
5. Profil absolventa Gymnázia BH v Nymburce
6. Studijní program a profilace školy, priority školy

Společná část maturitní zkoušky

Společnou část připravují a organizačně zajišťují Centrum pro zjišťování výsledků ve vzdělávání (CZVV) a Gymnázium BH v Nymburce. CZVV vytváří kromě jiného zadání didaktických testů, zadání písemných zkoušek a strukturu pracovních listů. Škola kromě jiného připravuje jednu z částí pracovních listů pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury a pro zkoušku z jazyka cizího. Škola též připravuje tzv. kánon literárních děl. Opravu testů zajišťuje CZVV, hodnocení ostatních částí provádí dle jednotných kritérií CZVV, resp. škola.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Ve společné části maturitní zkoušky koná žák zkoušky ze dvou povinných předmětů.

1. Český jazyk a literatura, zkouška se skládá z didaktického testu, písemné práce a ústní zkoušky
2. Druhý předmět si volí z následující nabídky:
 - a. Cizí jazyk, zkouška se skládá z didaktického testu, jehož součástí je poslechová část, písemné práce a ústní zkoušky
 - b. Matematika, zkouška má formu didaktického testu

Ve společné části maturitní zkoušky může žák konat nepovinnou zkoušku maximálně ze dvou předmětů. Žáci mají na výběr následující předměty:

1. Anglický jazyk
2. Francouzský jazyk
3. Německý jazyk
4. Ruský jazyk
5. Matematika

Profilová část maturitní zkoušky

Profilovou část maturitní zkoušky organizačně zajišťuje škola. Profilová část se skládá ze tří povinných zkoušek a maximálně dvou zkoušek nepovinných. Do výběru může žák zařadit jen různé předměty.

Nabídka pro první dva předměty profilové části maturitní zkoušky

1. Český jazyk	10. Zeměpis
2. Anglický jazyk	11. Matematika
3. Německý jazyk	12. Fyzika
4. Francouzský jazyk	13. Chemie
5. Ruský jazyk	14. Biologie
6. Základy společenských věd	15. Informatika a výpočetní technika
7. Sociologie a psychologie	16. Deskriptivní geometrie
8. Politologie a mezinárodní vztahy	17. Ekonomika podnikání
9. Dějepis	

Zkouška z prvních dvou předmětů se v profilové části koná ústní formou. Zadání si žák losuje z nabídky 20 – 30 témat. Zkouška trvá 15 minut a příprava na ni také 15 minut, výjimkou je zkouška z Deskriptivní geometrie, kde příprava trvá 30 minut, a Informatiky a výpočetní techniky, kde příprava trvá 20 minut.

Možnost výběru prvních dvou předmětů profilové zkoušky je limitována těmito podmínkami:

Cizí jazyk

- Pokud si žák nezvolí ve společné části MZ zkoušku z cizího jazyka, musí si jako jeden z předmětů profilové části zvolit ústní zkoušku z některého cizího jazyka, který měl v rozvrhu jako povinný předmět.
- V profilové části MZ nemůže žák konat ústní zkoušku ze stejného jazyka, ze kterého skládal zkoušku v části společné MZ.

Ostatní předměty v nabídce

- Žák se může ke zkoušce přihlásit, jestliže v předmaturitním a maturitním ročníku navštěvoval semináře navazující na daný předmět. Výjimkou je zkouška z českého jazyka a literatury a zkouška ze základů společenských věd. U těchto předmětů není povinnost absolvovat seminář vyžadována.

Nabídka předmětů pro třetí předmět profilové části maturitní zkoušky

1. Český jazyk a literatura	6. Literární seminář
2. Anglický jazyk	7. Lingvistický seminář
3. Německý jazyk	8. Sociologie a psychologie
4. Francouzský jazyk	9. Politologie a mezinárodní vztahy
5. Ruský jazyk	10. Společenskovědní seminář

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

11. Dějepisný seminář	17. Aplikace Windows a programování
12. Zeměpisný seminář	18. Ekonomika podnikání
13. Matematický seminář	19. Hudební výchova
14. Fyzikální seminář	20. Výtvarná výchova
15. Chemický seminář	21. Tělesná výchova
16. Biologický seminář	

Zkouška z třetího předmětu profilové části maturitní zkoušky se koná formou maturitní práce a její obhajobou před zkušební maturitní komisí. Obhajoba práce trvá maximálně 25 minut, příprava na ni 5 minut. Žák se může k maturitní zkoušce ze třetího předmětu přihlásit pouze tehdy, když absolvoval příslušný volitelný předmět.

Výjimkou, u níž není účast na semináři požadována, jsou předměty:

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyky
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Tělesná výchova

Nabídka nepovinných předmětů

1. Libovolný z předmětů uvedených v nabídce pro první dva povinné předměty profilové části maturitní zkoušky	3. Výtvarná výchova
2. Hudební výchova	4. Tělesná výchova
	5. MATEMATIKA+

Zkoušku z nepovinných předmětů uvedených v bodech 1. – 3. žáci konají ústně, zkouška z tělesné výchovy má část ústní a praktickou. Zadání si žák losuje z nabídky 20 – 30 témat. Zkouška trvá 15 minut a příprava na ni také 15 minut.

Zkouška MATEMATIKA+ bude konána v souladu s pravidly CERMAT.

Termíny profilových zkoušek

Zkoušky profilové části před zkušební komisí (tj. ústní zkoušky a obhajoby maturitních prací) se budou konat v termínech určených vyhláškou. Konkrétní termíny zkoušek profilové části zveřejní ředitel školy v souladu s §2 odst. 7 nejpozději 1 měsíc před jejich konáním.

3.5 Společné vzdělávací strategie na úrovni školy

V této části charakteristiky ŠVP jsou vymezeny všechny zásadní postupy, které jsou na Gymnáziu BH v Nymburce uplatňovány jejími pedagogy. Jedná se o výchovně vzdělávací strategie, vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků v rozsahu daného osnovami ŠVP. Ty ve svém výsledku zajistí realizaci očekávaných výstupů oboru v souladu s osnovami jednotlivých předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou naplňovány prostřednictvím společně uplatňovaných a upřednostňovaných postupů, metod a forem práce, případně dalších aktivit, jako např. dlouhodobých a krátkodobých projektů. Výchovné a vzdělávací strategie jsou rozpracovány v předmětových osnovách, kde jsou uvedeny i vazby na jednotlivé klíčové kompetence. V předmětových osnovách je u každého předmětu vždy jednoznačně uvedeno, jak se předmět podílí na realizaci společných vzdělávacích strategií.

Společné vzdělávací strategie, dlouhodobé projekty a projektové dny jsou pro potřebu ŠVP rozčleněny do několika úrovní, které jsou v dalším textu ŠVP detailně rozpracovány.

Celoškolní strategie

- Využití ICT na aplikační úrovni ve všech vhodných situacích ve všech předmětech
- Výchova k sebehodnocení a kritickému hodnocení
- Aplikace společných postupů při naplňování průřezových témat
- Zařazení praktických cvičení z přírodovědných předmětů do učebního plánu školy
- Program primární prevence
- Podpora handicapovaných studentů a studentů s problematickým sociálním zázemím

- Podpora sportu a sportovců
- Systematické vzdělávání nejtalentovanějších studentů
- Podpora humanitárních aktivit tříd a studentů
- Podpora exkurzí
- Společná výuka volitelných předmětů pro studenty několika ročníků na NG
- Společná výuka volitelných předmětů pro studenty příslušného ročníku v posledních dvou letech vyššího, resp. čtyřletého gymnázia.

Dlouhodobé projekty

- Mezinárodní evropské projekty
- Výměnné pobyty a zahraniční exkurze
- Adaptační kurzy v primách a v prvním ročníku
- Kurz mediální výchovy v terciích
- Ekologický kurz v kvartách
- Kurz geologické terénní praxe v sextách/ druhém ročníku
- Sportovní kurz v septimách/ třetím ročníku
- Lyžařské kurzy

Projektové dny

- Branný den
- Ekoden
- Sportovní den

3.5.1 Celoškolní strategie

3.5.1.1. Využití ICT na aplikační úrovni ve vhodných situacích ve všech předmětech

Efektivní využití informačních technologií je jednou ze základních schopností absolventa Gymnázia BH v Nymburce. V průběhu studia nižšího gymnázia jsou kromě hodin informatiky v ostatních předmětech systematicky vytvářeny takové situace, které vedou k dalšímu rozvoji schopností studentů využívat informační technologie jako zdroj informací, jako prostředek pro komunikaci, jako nástroj pro zpracování výsledků studia a jako nástroj pro jejich prezentaci.

Zařazení informatiky do programu studia a hodinové dotace přidělené předmětu jsou uvedeny v učebním plánu školy, očekávané výstupy a podíl na rozvoji klíčových kompetencí je popsán v předmětových osnovách.

V ročnících vyššího stupně osmiletého studia a ve třídách čtyřletého studia je výuka administrativního SW, tedy využití textového editoru, tabulkového kalkulátoru a prezentačních programů, integrována do výuky ostatních všeobecně výchovných předmětů. Pro integraci ICT využívá škola vlastní metodiky, pracovní listy a studijní materiály. Integrace ICT je administrována s využitím samostatného webového rozhraní, s nímž žáci a učitelé v hodinách pracují.

Na úrovni konkrétních předmětů jsou uplatňovány vyučujícími takové postupy, které kladou ve všech vhodných situacích důraz zejména na:

- zadávání úkolů směřujících k domácí přípravě s cílem získat data a informace z Internetu,
- využití vhodného programového vybavení pro prezentaci výsledků práce,
- využití výukových programů pro procvičení učiva i pro získávání nových poznatků,
- využití interaktivních tabulí,
- komunikaci se studenty elektronickou poštou, prostřednictvím www stránek...
- zpracování laboratorních protokolů a referátů s využitím vhodného SW,
- přípravu testů a jejich opravu s využitím SW EduBase a obdobných programů,
- měření s využitím ISES, PASCO a následným zpracováním naměřených hodnot s využitím vhodného SW.

3.5.1.2. Výchova k sebehodnocení a kritickému hodnocení

Schopnost zhodnotit práci svou a práci ostatních, využívat při hodnocení vhodné argumentace a kriticky přistupovat k výsledkům vlastní práce i k práci skupiny, stejně jako schopnost obhájit své výsledky, umění vyslovit kritiku a neublížit, hodnotit tak, aby hodnocení bylo pro druhou stranu motivací pro další zlepšování, uvědomění si vlastní odpovědnosti za formu i obsah hodnocení druhých, schopnost vcítit se do druhých a obdobné schopnosti nezbytné pro spolupráci ve skupině, pro posílení důvěry ve vlastní schopnosti a pro asertivní obhájení výsledků své práce a práce své skupiny, patří do té části osobnostních a sociálních kompetencí, které považuje ŠVP Gymnázia BH v Nymburce za zásadní. Tyto schopnosti patří do výbavy absolventa Gymnázia BH v Nymburce. Jsou proto pevně zakotveny v profilu absolventa.

Na úrovni školy se důraz na výchovu k sebehodnocení a kritickému hodnocení projevuje např. v těchto oblastech:

- nastavení kritérií pro hodnocení v předmětu spolu se studenty na začátku školního roku
- zásadní podíl na hodnocení ve volitelných předmětech na NG vychází ze sebehodnocení studenta a z hodnocení přínosu jeho práce pro skupinu
- vzájemné hodnocení studentů v hodinách
- hodnocení ze strany učitele formulované vždy tak, aby bylo motivační a aby zohledňovalo individuální možnosti konkrétního studenta
- tvorba portfolia studenta, zaznamenávání vlastního pokroku a hodnocení výsledků vzhledem k očekávání
- hodnocení učitelů studenty ve spolupráci se studentským parlamentem

3.5.1.3. Aplikace společných postupů pro naplňování cílů průřezových témat

V pojetí Gymnázia BH v Nymburce jsou průřezová témata implementována do všech, resp. do většiny předmětů. V předmětových osnovách je rozveden příspěvek předmětu pro rozvoj osobnosti studentů související s cíli předmětu.

Společné pro všechny předměty jsou zejména tyto postupy a činnosti vyučujících vedoucí k naplnění cílů průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova v práci vyučujících

- skupinová práce v hodinách
vytvoření společných pravidel pro skupinovou práci, pro zadání práce, pro hodnocení výsledků skupinové práce
- rozvíjení vhodné komunikace mezi studenty
vytváření organizačních podmínek pro komunikaci studentů v průběhu hodin
zařazování metod, které podporují rozvoj komunikačních schopností
vytváření společných pravidel pro komunikaci
- utváření schopností potřebných k řešení konfliktů
důraz na asertivní techniky zvládání konfliktů
zařazování aktivit, v nichž konflikty vznikají, postupné vytváření postoje studentů ke konfliktu jako k neodmyslitelné součásti nejrůznějších životních a pracovních situací, a dovedení je k poznání, že při řešení konfliktu je nutné hledat nejsprávnější cestu k cíli a neprosazovat svoje řešení bez ohledu na ostatní názory a argumenty.
- vytváření prostoru k diskusi a podpora vhodné argumentace
zařazování takových metod a forem práce, které podporují rozvoj schopností studentů diskutovat o zadaném úkolu, v diskusi nacházet nejvhodnější postupy vedoucí k řešení zadaných úkolů, rozdělit si práci ve skupině...
podpora zapojení studentů do mimoškolních aktivit vedoucích k rozvoji argumentačních schopností

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

- účast školy v humanitárních akcích
podpora studentů při jejich účasti na humanitárních akcích a příprava studentů nižšího gymnázia na organizační zvládnutí pořádání akcí na vyšším gymnáziu, např.:
 - adopce na dálku
 - spolupráce s ústavy sociální péče a domovy důchodců
 - Srdíčkový den
 - Červená stužka
 - Bílá pastelka
- výchova ke kritickému hodnocení a sebehodnocení
základní celoškolské strategie, je proto popsána na jiném místě ŠVP

Výchova demokratického občana v práci vyučujících NG

- účast v projektu Jeden svět na školách
- vědomá spolupráce se SPGN na úrovni vedení školy i na úrovni jednotlivých tříd a třídních učitelů
- uplatňování demokratických principů ve všech oblastech života školy
- zapojení studentů do tvorby a aktualizace školního řádu a klasifikačního řádu
- podpora aktivit studentů, které vedou k získání hlubších znalostí o struktuře, kompetencích a povinnostech samosprávných orgánů
- návštěvy na akcích debatního klubu vyššího gymnázia
- ovlivňování chodu školy prostřednictvím zástupce zletilých studentů ve školské radě
- aktivní zapojení studentů do autoevaluačního procesu

Výchova k myšlení v evropských souvislostech v práci vyučujících

- zdůrazňování pozitivních stránek začlenění se do společné evropské komunity a upozornění na problematické důsledky života ve společné Evropě, stejně jako kritické zhodnocení možností, které členství v evropském společenství České republiky přináší
- zapojení do mezinárodních projektů, jejich tematické vymezení vedoucí k pochopení odlišností i styčných bodů
- studentské výměny směřující k poznání života v ostatních zemích Evropy
- využití E-learningových projektů napříč předměty

Multikulturní výchova v práci vyučujících

Multikulturní výchova umožňuje rozvíjet chápání a přijímání odlišnosti. Bezprostředně se dotýká mezilidských vztahů ve škole jako v prostředí, kde se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí a etnik a kde by měli vyučující spolu se žáky vytvářet takové klima, ve kterém se budou cítit všichni bezpečně a rovnoprávně.

V pojetí ŠVP Gymnázia BH v Nymburce je toto průřezové téma realizováno a rozpracováno v osnovách každého předmětu.

Společné pro všechny předměty jsou pak zejména tyto postupy a činnosti vyučujících vedoucí k naplnění cílů multikulturní výchovy:

- uplatňování demokratických, antixenofobních principů ve všech oblastech života školy
- zařazování takových metod a forem práce, které podporují vnímání odlišnosti ne jako potenciálního zdroje konfliktu, ale i jako příležitosti k vlastnímu obohacení
- zařazování takových aktivit do výuky, které učí přijímat druhé jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- zařazování témat vedoucích k poznávání rozmanitosti různých kultur, jejich tradic a hodnot a zároveň k uvědomění si své vlastní identity, své hodnoty a tradic
- studentské výměny, zahraniční zájezdy, besedy s příslušníky jiných národů či etnik
- práce na mezinárodních projektech

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

- návštěvy zahraničních studentů a pedagogů z partnerských škol ve škole
- komunikace se zahraničními lektory
- korespondence s vrstevníky ze zahraničí
- realizace programu primární prevence sociálně patologických jevů všemi zaměstnanci školy a rodiči
- vědomá spolupráce školní metodičky prevence s výchovnou poradkyní, žáky, vyučujícími (zejména pak třídními učiteli) a rodiči, která pomáhá předcházet problémům týkajících se soužití třídních kolektivů a pomáhá případné konflikty a negativní chování odkrývat a řešit
- spolupráce s institucemi zabývajícími se prevencí patologických jevů ve společnosti – přednášky, besedy
- zařazování společných témat primární prevence a multikulturní výchovy, jako jsou např. intolerance, šikana, násilí nejen do učebních osnov jednotlivých předmětů, ale i do volnočasových aktivit školy
- zapojení se do humanitárních akcí vedoucích k výchově k solidaritě
- zapojení se do e-Twinningu.

Environmentální výchova v práci vyučujících

Environmentální výchova jako jedno z průřezových témat RVP základního i gymnaziálního vzdělávání vede studenty k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, přispívá k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Propojování vědomostí a dovedností v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen EVVO) získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech umožňuje studentům vytváření integrovaného pohledu na svět, ve kterém žijí.

V pojetí ŠVP Gymnázia BH v Nymburce je průřezové téma rozpracováno v textové části každého předmětu v kapitole Příspěvek předmětu k naplnění povinných průřezových témat, je tedy realizováno nejen v přírodovědných předmětech, ale dotýká se každého vyučovaného předmětu. Vhodná témata EVVO jsou zapracována do osnov všech předmětů.

Na škole působí koordinátor EVVO, který zpracovává a koordinuje dlouhodobý i roční plán začlenění environmentální výchovy do výuky (viz samostatný dokument Plán EVVO pro příslušný školní rok) a poskytuje učitelům vhodné náměty a materiály použitelné v jejich výuce.

Gymnázium BH v Nymburce je členem sítě škol „MRKEV“ zabývající se ekologickou výchovou, jejímž cílem je zvýšení ekogramotnosti na školách, zařazování environmentální výchovy do výuky (projekty, exkurze..) i do celkového života školy (třídění odpadu..), obohacování školní knihovny o nové a aktuální studijní i výukové materiály v oblasti EVVO a jejich využívání v jednotlivých předmětech.

Tradicí školního roku se stal Ekoden, drobné projekty i spolupráce s ekocentry (jedno i vícedenní ekologické výukové programy, projekty).

V rámci studia na nižším gymnáziu studenti kvart a na vyšším gymnáziu studenti biologického semináře v septimách a třetím ročníku absolvují týdenní pobyťový kurz v některém z center ekologické výchovy. Program kurzu je sestaven na míru kmenovými odbornými pracovníky center ve spolupráci s vyučujícími biologie. Je zaměřen na problematiku trvale udržitelného života a terénní exkurze v místě pobytu.

Mediální výchova v práci vyučujících

V oblasti receptivních činností vedou vyučující žáky k účelnému využívání různých médií, ke kritickému čtení a vnímání mediálních sdělení, k uvědomování si rozdílu mezi mediálním sdělením a realitou, k poznávání stavby mediálního sdělení, k identifikování postojů a záměrů autora v mediovaném sdělení, k odhalování možnosti médií manipulovat s adresáty.

Cíle průřezového tématu mediální výchova jsou naplňovány zejména v předmětech český jazyk a literatura, informatika a informační a komunikační technologie, občanské nauce a základech společenských věd a v předmětech estetické výchovy. Ostatní předměty přispívají k naplnění cílů průřezového tématu při získávání informací potřebných pro práci v daném předmětu. Pro systematizaci poznatků je do výuky nižšího gymnázia zařazen do tercií týdenní kurz mediální výchovy.

Cíle mediální výchovy jsou realizovány takto:

- zařazením kurzu mediální výchovy v terciích
- zařazením bloku mediální výchovy ve výuce českého jazyka v rámci publicistického stylu
- soustavně v hodinách českého jazyka při vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších obsahů, při osvojování základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace
- v rámci vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie – jedná se o výchovu žáků k tomu, aby využívali tištěné i digitální dokumenty jako zdroje informací
- ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost (např. v hodinách dějepisu, základů společenských věd) vyučující poukazují na to, že média se jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v regionálním i širším měřítku
- ve vzdělávací oblasti Umění a kultura – studenti se učí vnímat specifickou řeč znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen jazyka, ale i obrazu a zvuku
- v nepovinném předmětu Školní časopis ve všech třídách nižšího gymnázia vyučující seznamují žáky s funkcemi médií, s jejich vlivem na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec; dále vedou žáky k produktivním činnostem, jako je tvorba školního časopisu nebo internetového média.

3.5.1.4. Zařazení praktických cvičení z přírodovědných předmětů do učebního plánu školy

Přírodovědné předměty jsou svou podstatou experimentální vědy. K teoretickým závěrům všechny tyto předměty dospěly ve svém vývoji především na základě pozorování přírodních jevů a procesů, jejich praktickým zkoumáním, vytvářením hypotéz a jejich ověřováním.

Charakter přírodovědných předmětů je v pojetí výuky na Gymnáziu BH v Nymburce zdůrazněn nejen začleněním očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce právě zejména do těchto předmětů, ale dále i posílením hodinové dotace v učebním plánu o hodiny věnované praktickým laboratorním cvičením. Zásluhou činnostního pojetí práce v přírodovědných předmětech tak studenti získávají kompetence, které jsou využitelné i v mnoha dalších oblastech. Ve vyšších ročnících mají také možnost zpracovávat výsledky měření s použitím dostupné výpočetní techniky, čímž rozvíjejí své schopnosti využívat ICT.

Rozvoj kompetencí nad běžný standard, ke kterému díky začlenění praktických cvičení do učebního plánu dochází, je popsán v textové části osnov a v části věnované rozpracování očekávaných výstupů oborů.

Podpora činnostní výuky přírodovědných předmětů v praktických cvičeních se projevuje i tím, že:

- pro praktická cvičení jsou vytvořeny vhodné organizační podmínky:
 - třídy jsou na praktická cvičení děleny až na třetiny,
 - laboratorní cvičení jsou do rozvrhu zařazována jako dvouhodinové bloky,
- pro činnost studentů jsou dlouhodobě vytvářeny vhodné prostorové a materiální podmínky,
- výsledky práce jsou pravidelně a samostatně hodnoceny, hodnocení laboratorních cvičení je podstatnou součástí celkového hodnocení.

3.5.1.5. Program primární prevence

Komplexní program primární prevence sociálně patologických jevů má na gymnáziu dlouhodobou tradici. Každý rok se aktualizuje a přizpůsobuje současnému stavu a potřebám školy. Na jeho realizaci se podílí nejen celý pedagogický sbor, ale i nepedagogičtí pracovníci školy, rodiče a další instituce, které se zabývají prevencí patologických jevů ve společnosti.

Hlavním cílem preventivního programu je výchova studentů ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a všestrannému rozvoji osobnosti. V tomto smyslu vedou pedagogové a odborní pracovníci důsledně a systematicky studenty k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu člověka, a rozvíjejí zejména pozitivní

mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Základním principem této preventivní strategie je zvyšování odolnosti našich studentů vůči sociálně patologickým jevům ve společnosti a vytvoření optimálního sociálního klimatu na gymnáziu. Nejdůležitějším úkolem je osvěta studentů, získávání a rozvíjení jejich sociálních, osobnostních a komunikativních kompetencí, které povedou k předcházení problémového chování studentů.

Základní témata primární prevence (intolerance, šikana, záškoláctví, neprospěch, poruchy příjmu potravy, závislosti, agresivita a násilí, apod.) jsou začleněna do učebních osnov jednotlivých předmětů a rovněž do široké škály volnočasových aktivit školy.

Na škole funguje monitorovací systém problémového chování studentů, založený na spolupráci školní metodičky prevence s výchovnou poradkyní a třídními učiteli, jehož cílem je podchycení negativního chování studentů a odborná pomoc při řešení problémů a konfliktů studentů vedená tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušení optimálního psychosociálního klimatu ve třídě či škole.

Nedůležitějšími nástroji k evaluaci chování studentů jsou: pozorování, anketa, dotazník a řízený rozhovor.

V rámci výchovně vzdělávací strategie budou kromě tradičních metod práce využívány i metody aktivního sociálního učení.

3.5.1.6. Podpora handicapovaných studentů a studentů s problematickým sociálním zázemím

Podpoře handicapovaných studentů a studentů s problematickým sociálním zázemím je ve škole věnována mimořádná pozornost. Tito studenti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do běžných tříd, vzdělávají se podle zpracovaného učebního plánu daného ročníku a individuálního studijního plánu, o jehož povolení rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonných zástupců studentů, odborného vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny, speciálního pedagogického centra či odborného lékaře.

Prezentace konkrétních činností výchovného poradenství:

- dobře fungující monitorovací systém ve škole napomáhá při identifikaci handicapovaných studentů, následnou péči o tyto studenty a spolupráci s jejich zákonnými zástupci, pedagogy a odbornými pracovišti zprostředkovává výchovná poradkyně
- individuální vzdělávací plán, vypracovaný výchovnou poradkyní ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími, respektuje individuální potřeby jednotlivých studentů, vytváří optimální podmínky pro jejich další vzdělávání a je závazný pro všechny pedagogy
- učitelé při vytváření pozitivního klimatu handicapovaných studentů a studentů s problematickým sociálním zázemím uplatňují speciálně pedagogické postupy a alternativní metody s modifikacemi používanými ve vzdělávání běžné populace
- učitelé individuálně pracují s handicapovanými studenty; ve svých předmětech rozvíjejí jejich schopnosti, dovednosti a talent, nad rámec svých vyučovacích povinností jim poskytují individuální konzultace, zadávají jim speciální samostatné práce a úkoly, zapojují je do různých vědomostních, sportovních aj. soutěží při reprezentaci školy a podporují je v dalších mimoškolních aktivitách
- informační servis pro studenty a jejich zákonné zástupce v otázkách kariérového poradenství (vhodná volba volitelných předmětů vzhledem k možnostem dalšího vzdělávání a uplatnění se na trhu práce) zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli, pracovníky Informačního poradenského střediska při Pracovním úřadě a odborníky pedagogicko-psychologické poradny.

3.5.1.7. Podpora sportu a sportovců

Podpora sportu, činnost školního sportovního klubu, úspěšná reprezentace školy v oblasti sportu, stejně jako angažovanost vyučujících v roli trenérů mládeže patří k dlouhodobým tradicím školy. Začleněním podpory rozvoje sportu a podpory sportovců do ŠVP navazuje škola na své tradice.

Z obecného pohledu vedou sportovní aktivity k rozvoji takových osobnostních kvalit, které škola vnímá pro další život absolventů jako cenné a důležité. Sport vede k účelnému plánování času, napomáhá výchově

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

studentů v oblasti zdravého životního stylu, učí mladé lidi přijímat porážky a dále bojovat o vítězství, napomáhá vnímání principů fair play jako pro život důležitých hodnot... v širším kontextu snižuje sport jakožto nedílná součást komplexního programu primární prevence patologických jevů pravděpodobnost chybného rozhodnutí jedince při setkání s drogou a v dalších kritických životních momentech.

Kromě rozvoje sociálních a osobnostních kompetencí hraje sport významnou roli při rozvíjení komunikačních kompetencí.

Gymnázium BH v Nymburce spolupracuje s Basketbalovou akademií při extraligovém družstvu mužů ČEZ Basketball Nymburk.

Podpora sportu se ve školním programu projevuje zejména:

- nadstandardním prostorem věnovaným sportovním kurzům a lyžařským kurzům
- součinností se školním sportovním klubem
- začleněním sportovních aktivit do dalších dlouhodobých projektů
- podporou vrcholových a výkonnostních sportovců spočívající v úpravě studijního režimu
- podporou reprezentačních družstev školy ve všech vhodných sportech, účasti na soutěžích a přeborech
- vytvořením prostorových a organizačních podmínek pro mimoškolní sportovní aktivity studentů
- podporou vyučujících a studentů VG, kteří se věnují sportovcům v době mimo vyučování
- začleněním sportovních dnů, sportovních turnajů a mezitřídních soutěží do každoročního ročního plánu
- spoluprací s Nadačním fondem Gymnázia BH v Nymburce při ekonomickém zajištění sportovních aktivit studentů

3.5.1.8. Systematické vyhledávání, vzdělávání a výchova nejtalentovanějších studentů

Systematické a cílené vyhledání talentů, individuální přístup k nim v hodinách i mimo školu, příprava na soutěže, pomoc při vyhledání vhodných konzultantů a vedoucích prací, atd. se prolíná všemi ročníky gymnázia.

Zásadní úlohu v této oblasti sehrávají předmětové komise, které ve svých ročních plánech řeší i problematiku výchovy a odborné přípravy talentů. Ve výsledku pak příprava studentů vyúsťuje v účasti v olympiádách, předmětových soutěžích a na přehlídkách vyhlašovaných zřizovatelem či MŠMT.

Při přípravě na soutěže a přehlídky se nadstandardně rozvíjejí zejména kompetence k učení a kompetence k řešení problémů. V průběhu přípravy na soutěže se současně rozvíjejí kompetence související s další celoškolní strategií – využití ICT při získávání studijních podkladů, zpracování výsledků a jejich prezentace. Při obhajobách prací a zejména při přípravě obhajoby se rozvíjejí komunikační kompetence. V závislosti na soutěžním oboru jsou pak nadstandardně rozvíjeny kompetence související s multikulturní výchovou, environmentální výchovou, apod.

Na úrovni jednotlivých předmětů se systematická výchova talentů projevuje zejména:

- podporou vyučujících, kteří se na výchově talentů bezprostředně podílejí,
- podporou studentů při jejich účasti na soutěžích,
- úprava studijního programu špičkových sportovců,
- spoluprací s RSG BH v Nymburce při zajištění nezbytných finančních prostředků potřebných pro přípravu prací a účast v soutěžích.

3.5.1.9. Podpora humanitárních aktivit tříd a studentů

Účast v humanitárních aktivitách chápe škola jako účinný způsob pro rozvoj sounáležitosti studentů s handicapovanými skupinami nejen v ČR, ale i v zahraničí. Snahou školy je vysvětlovat studentům, že pomoc druhým by mělo být běžnou součástí života každého z nás.

Zařazením podpory humanitárních aktivit mezi celoškolní strategie ŠVP navazuje škola na své dlouhodobé dobré zkušenosti v této oblasti.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Humanitární akce, veřejné sbírky, apod. probíhají po dobu celého školního roku. Akce se týkají studentů vyššího i nižšího gymnázia. Účast na nich je dobrovolná. Zpravidla se účastní 3-5 dvojic studentů průměrně deseti sbírek za rok. Ostatní studenti jsou o průběhu akcí informováni vyučujícími např. prostřednictvím propagačních materiálů. Součástí akcí jsou i besedy a přednášky s prezentací projektů s organizátory a koordinátory. V konkrétních případech se účast na humanitární akci řeší formou jednodenního projektu, v němž se studenti nejprve účastní teoretického bloku, v němž se seznamují nejen s oblastí, pro níž jsou finanční prostředky získané v průběhu sbírky určené, ale i se způsoby jak oslovovat potenciální dárce, jak vysvětlovat účel sbírky...

Díky humanitárním akcím vnímají potřebu tolerance, vnímají význam solidarity, překonávají stereotypy a předsudky, upravují své hodnoty a postoje, rozvíjí se jejich prosociální chování. Ve výsledku jsou schopni i korigovat chování a postoje druhých. Účast v humanitárních aktivitách vede k rozvoji občanské angažovanosti.

Do charitativní činnosti jsou zapojeni všichni vyučující i studenti. Jsou informováni o zaměření akcí a následném vynaložení vybraných finančních prostředků. Mladší studenti pomáhají převážně s organizací; pořádání sbírky a prodej předmětů je většinou podmíněn věkovou hranicí 15 let (aktivní účast zvláště studentů z kvart).

Příklady humanitárních akcí, do nichž se studenti zapojují:

- Světluška
- Srdíčkové dny
- Bílá pastelka
- ADRA
- Sluníčkový den
- „Rozum a cit“
- Fond Sidus
- Projekt Šance

Kromě jednorázových akcí se studenti školy zapojují i do dlouhodobějších projektů typu Postavme školu v Africe, adopce na dálku, apod. Škola udržuje dlouhodobé kontakty jak s DD v Nymburce, tak i s Ústavem sociální péče v Milovicích. Studenti se zapojují do literárních, výtvarných i jiných soutěží a přehlídek, které jsou tematicky zaměřeny na pomoc druhým.

Průběh a výsledky jednotlivých akcí jsou zveřejňovány na webových stránkách školy, nástěnkách, ve školním časopise, okresním tisku a odborných časopisech.

3.5.1.10. Podpora exkurzí

Exkurze jsou doplňující, nicméně důležitou součástí výuky a předmětové komise je do svých ročních plánů pravidelně zařazují. Jde především o návštěvy různých institucí, galerií, muzeí, regionů, přírodních a kulturních památek. Zařazovány jsou v největší míře do předmětů biologie, občanská nauka, základy společenských věd, zeměpis, výtvarná a hudební výchova, fyzika a dějepis.

Exkurze bývají většinou jednodenní, tematicky odpovídají probíranému učivu daného ročníku a rozvíjejí mezipředmětové vazby. Často jsou využívány lektorské týmy konkrétních institucí a jejich nabízené vzdělávací pořady. Studenti s poznatky dále pracují přímo v hodinách, využívají školní software a webové stránky, kde informace i dojmy dále zpracovávají pro sebe i ostatní.

Zařazením exkurze do celkového plánu poskytuje škola studentům možnost hlubšího pohledu na danou problematiku, studenti mají možnost propojit teoretické poznatky s praxí, poznávají smysl a cíl učení pro svůj další život. Exkurze podněcují zájem o předmět a ovlivňují postoj studentů k okolí a hodnotám lidské společnosti. V rámci praktických úkolů, přednášek a diskuzí získávají studenti nové poznatky, učí se s nimi pracovat, spolupracovat s ostatními i obhajovat své názory, učí se také pracovat s novými zdroji informací. Exkurze tak mimo školní prostředí rozvíjejí pracovní, sociálně-personální, občanské kompetence a kompetence k učení, napomáhají rozvoji kritického myšlení a myšlení v souvislostech místního, evropského i globálního měřítka.

3.5.1.11. Společná výuka volitelných předmětů pro studenty několika ročníků na nižším gymnáziu¹

V učebním plánu jsou zařazeny hodiny vyčleněné pro volitelné předměty od primy až po kvartu. Studenti si volí z nabídky volitelných předmětů dle svého zájmu a svého zaměření. Osnovy volitelných předmětů jsou v jiné části ŠVP, v níž je popsána charakteristika volitelného předmětu, a je zde také rozvedeno, jakým způsobem přispívají volitelné předměty k rozvíjení klíčových kompetencí.

Do předmětu se mohou přihlásit studenti vždy z primy a sekundy nebo z tercie a kvarty. Toto opatření má kromě čistě organizačních důvodů – zvyšuje se tím počet volitelných předmětů, které jsou v ročníku otevírány na základě převládajícího zájmu studentů – i významné pedagogicko-psychologické důsledky. Studenti se díky vytvoření věkově heterogenních skupin učí komunikovat s mladšími, resp. staršími spolužáky, naučí se vnímat věkové rozdíly... V takto utvořených skupinách se velmi dobře uplatní prvky kooperativního učení. Studenti se v průběhu studia nižšího gymnázia setkají ve skupinách s mnoha spolužáky z dalších tříd, což přispěje k prohlubování sounáležitosti ke škole a k sociální skupině studentů.

3.5.1.12. Společná výuka volitelných předmětů pro studenty příslušného ročníku v posledních dvou letech vyššího/čtyřletého gymnázia

V učebním plánu mají volitelné předměty (semináře) zařazené do dvou posledních ročníků vyššího/čtyřletého gymnázia nadstandardní hodinovou dotací. V septimách/třetím ročníku si studenti volí tři volitelné předměty s dvouhodinovou dotací týdně. V oktávách/čtvrtém ročníku si studenti vybírají celkem čtyři volitelné předměty, dva z nich jsou dvouhodinové a dva mají dotaci pět hodin týdně. V seminářích deskriptivní geometrie a konverzace ve studovaných jazycích mohou být vytvořeny kombinované skupiny ze studentů posledních i předposledních ročníků. Výběr volitelných předmětů z nabídky realizuje student na základě svého zájmu a svého zaměření.

Osnovy volitelných předmětů jsou v jiné části ŠVP, v níž je popsána charakteristika volitelného předmětu i učební osnovy, a je zde také uvedeno, jakým způsobem přispívají konkrétní volitelné předměty k rozvíjení klíčových kompetencí.

Cílem volitelných předmětů je další rozvoj klíčových kompetencí studentů ve zvolených oborech nad rámec, který předepisuje RVP G pro absolventa gymnaziálního vzdělávání. Vyučující prohlubují a rozšiřují obzory studentů zařazením rozšiřujícího učiva v daném vzdělávacím oboru, čímž dochází k diferenciaci a další specializaci studentů.

Výběr určitého volitelného předmětu je zpravidla podmínkou pro podání přihlášky k maturitní zkoušce z daného oboru, který tento volitelný předmět rozšiřuje. K zvládnutí maturity a také k úspěšnému umístění studenta v přijímacím řízení na vysokou školu jsou směřovány především volitelné předměty v maturitním ročníku. V předmaturitním ročníku je ve většině volitelných předmětů podmínkou jejich úspěšného absolvování vypracování a obhájení ročníkové seminární práce v odborném stylu.

3.5.2 Dlouhodobé projekty

3.5.2.1. Mezinárodní projekty, výměnné pobyty, zahraniční exkurze

Mezinárodní projekty

Ročník prima – oktáva / 1. - 4. ročník

Obsah a cíl

Mezinárodní projekty obsahově rozvíjejí a propojují zejména mateřský a cizí jazyk, humanitní a přírodovědné předměty, osobnostní a sociální výchovu a informační technologie. Mezinárodní projekty se zaměřují zejména na produktivní a receptivní činnosti žáka (komunikace ústní a písemná), jeho komunikaci v týmu, rozvoj osobnosti a tzv. mediační činnost (např. vysvětlení zvyků a tradic partnerovi

¹ Od roku 2014 byla nabídka volitelných předmětů redukována vzhledem k povinnosti škol nabídnout žákům druhý cizí jazyk nejpozději od tercie. Tato celoškolská strategie tak nadále počínaje rokem 2014/15 není uplatňována.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

z cizí země). Jedním z cílů mezinárodních projektů je motivovat studenty ke studiu cizího jazyka a zlepšit jejich schopnost v něm komunikovat. Mezinárodní projekty umožňují žákům poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jiné kulturní tradice, učí se je respektovat a prohlubují vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Učí se dodržovat pravidla slušného chování. Jsou vedeni k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, přebírají zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, za tým. Studenti na pokročilé úrovni pak díky hlubší znalosti jazyka přebírají mnohem aktivnější úlohu během spolupráce, jejich komunikace a přínos z ní je mnohem účinnější a snadněji se tak přizpůsobí základním zvyklostem daného kulturního prostředí. Student je vlastními úspěchy motivován a užití jazyka v reálném prostředí zvyšuje jeho zájem o jeho další studium. Důležitou součástí mezinárodních projektů je práce s informačními technologiemi (tvorba prezentací, práce s digitální fotografií a audiovizuálními záznamy).

Žáci porovnávají své představy o životě v dané zemi získané ve výuce se skutečností a svými zkušenostmi a vytváří si vlastní názor.

Mezinárodní projekty jsou součástí vyučovacích hodin tematicky spojených s projektem.

Personální zajištění spadá do kompetence vyučujících předmětů, které se tematicky vztahují k cíli a obsahu daného mezinárodního projektu.

Klíčové kompetence

V průběhu daného mezinárodního projektu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Díky rozvoji těchto kompetencí dosahují žáci následujících očekávaných výstupů:

- formulují a vyjadřují myšlenku, sdělují ji tak, aby byla pochopena
- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině
- propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nacházejí jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívají při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- adekvátně vystupují na veřejnosti a přiměřeně sebevědomě se prezentují
- odhadují důsledky vlastního jednání, své chování korigují
- adaptují se na odlišné životní a pracovní podmínky

Didaktické postupy

- informačně-receptivní
- reproduktivní
- produktivní

Výstupy z projektu a jejich prezentace

- navázání osobních kontaktů a rozvíjení přátelství mezi studenty z různých zemí
- články na webových stránkách školy
- články do školního časopisu, případně do regionálního tisku
- prezentace na nástěnkách
- fotodokumentace, případně videoprojekce

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zahraniční exkurze

Ročník prima- oktáva/1. - 4. ročník

Obsah a cíl

Hlavním cílem zahraničních exkurzí je motivovat studenty ke studiu cizího jazyka a zlepšit jejich schopnost v něm komunikovat. Vhodně doplňují výuku nejen cizích jazyků, ale i dalších společensko-vědních předmětů o praktické poznatky ze života a kultury cizí země. Žáci využívají dovednosti získané v hodinách v každodenních praktických situacích a jazyk se tak stává podkladem pro všestranné efektivní vzdělávání. Zahraniční exkurze umožňují žákům přirozeným způsobem poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jiné kulturní tradice, učí se je respektovat. Jsou vedeni k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, přebírají zodpovědnost za sebe sama, za skupinu. Učí se dodržovat pravidla slušného chování a zdvořilosti.

Žáci porovnávají své představy o životě v dané zemi získané ve výuce se skutečností a svými zkušenostmi a vytvářejí si vlastní názor.

Zahraniční exkurze jsou směřovány především do zemí, jejichž rodným jazykem je cizí jazyk, který mají žáci možnost na škole studovat – Anglie, Francie, Německo, ale zároveň podporujeme i zahraniční exkurze do jiných zemí.

Personální zajištění spadá do kompetence vyučujících předmětů, které se tematicky vztahují k cíli a obsahu dané exkurze.

Klíčové kompetence

V průběhu zahraničních exkurzí jsou rozvíjeny v různé míře všechny klíčové kompetence. Díky rozvoji těchto kompetencí dosahují žáci následujících očekávaných výstupů:

- dorozumí se v běžných situacích
- formulují a vyjádří myšlenku, sdělí ji tak, aby byla pochopena
- sebevědomě vystupují a vhodně reagují v různých situacích
- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině
- propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- porovnávají realie cizí země a České republiky
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nacházejí jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Didaktické postupy

- informačně-receptivní
- reproduktivní
- produktivní

Výstupy z projektu a jejich prezentace

- články na webové stránky školy
- články do školního časopisu, případně do regionálního tisku
- prezentace na nástěnkách
- fotodokumentace, případně videoprojekce

Výměnné pobyty

Ročník prima- oktáva/ 1. - 4. ročník

Obsah a cíl

Hlavním cílem výměnných pobytů je motivovat studenty ke studiu cizího jazyka a zlepšit jejich schopnost v něm komunikovat, tím vhodně doplňují výuku cizích jazyků o praktické poznatky ze života v cizí zemi. Žáci využívají dovednosti získané v hodinách v každodenních praktických situacích.

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Výměnné pobyty umožňují žákům přirozeným způsobem poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jiné kulturní tradice, učí se je respektovat, rozvíjejí svou empatii a tím prohlubují vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Jsou vedeni k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, přebírají zodpovědnost za sebe sama, za skupinu. Učí se dodržovat pravidla slušného chování a zdvořilosti.

Žáci porovnávají své představy o životě v dané zemi získané ve výuce se skutečností a svými zkušenostmi a vytváří si vlastní názor.

Výměnné pobyty jsou směřovány především do zemí, jejichž rodným jazykem je cizí jazyk, který mají žáci možnost na škole studovat – Anglie, Francie, Německo, ale zároveň podporujeme i výměnné pobyty se studenty, které se tyto jazyky také učí, např. Španělsko.

Personální zajištění spadá do kompetence vyučujících cizích jazyků, kteří jsou doplňováni vyučujícími jiných aprobací hovořícími daným jazykem.

Klíčové kompetence

V průběhu výměnných pobytů jsou rozvíjeny především kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, významnou měrou i kompetence k řešení problémů. Díky rozvoji těchto kompetencí dosahují žáci těchto očekávaných výstupů:

- dorozumí se s cizincem v běžných situacích a hovoří s ním o jednoduchých tématech
- formulují a vyjádří myšlenku, sdělí ji tak, aby partner rozuměl
- argumentují, obhájí své stanovisko, sebevědomě vystupují a vhodně reagují v různých situacích
- respektují jiný názor, prezentují a obhájí vlastní myšlenky
- vyjádří souhlas a nesouhlas s názorem druhých

Didaktické postupy

- informačně-receptivní
- reproduktivní
- produktivní

Výstupy z projektu a jejich prezentace

- navázání osobních kontaktů a rozvíjení přátelství mezi studenty z různých zemí
- články na webové stránky školy
- články do školního časopisu, případně do regionálního tisku
- prezentace na nástěnkách
- fotodokumentace, případně videoprojekce

Adaptační kurzy v primách a v 1. ročníku

Ročník primy a 1A

Projekt „Adaptační prožitkové kurzy“ je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu gymnázia, a proto účast studentů na kurzech je povinná. Sociálně psychologické zážitkově orientované pětidenní adaptační kurzy jsou určeny pro nově příchozí studenty obou prim a třídy 1A čtyřletého studia a jsou realizovány v průběhu měsíců září a října v mimoškolním prostředí na chatách Rodičovského sdružení gymnázia v Rokytnici nad Jizerou.

Obsah a cíl

Na realizaci programu primární prevence na kurzech se podílí zkušený osmičlenný tým pedagogických pracovníků gymnázia (výchovná poradkyně, školní metodička prevence, třídní učitelé, učitelé tělesné a estetické výchovy hudební a výtvarné), v roli lektorů bývalé absolventky a současní studenti vyšších ročníků gymnázia.

Časově i obsahově bohatý denní program kurzů v horských podmínkách často i za nepříznivého počasí je pro některé studenty fyzicky i psychicky velmi náročný, přestože je přihlíženo k individuálním potřebám a k věkovým zvláštěnostem studentů, je spojen s poznáváním okolní přírody a zvyků tamějších

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

obyvatel. Frekventanti kurzů se rovněž podílejí na zajišťování veškerých služeb v průběhu dne, jsou vedeni k naprosté samostatnosti a k získávání pracovních kompetencí.

Evaluace na kurzech je zajištěna anketou a dotazníkovým šetřením.

Na adaptační prožitkové kurzy tematicky navazují další akce v souladu s realizací Minimálního preventivního programu:

- návštěva poradny pro drogově závislé a rodinnou terapii problematických konzumentů v Praze u Apolináře,
- komponované pořady: „Pěkně v tom lítám“, „Nefetuj a piš“nebo „Z Levic do Bohnic aneb Drogy a násilí“,
- kurz mediální výchovy pro tercie

Klíčové kompetence

V průběhu kurzů jsou využívány především metody aktivního sociálního učení (např. nácvik asertivního chování, komunikačních technik, relaxačních technik – arteterapie a muzikoterapie, aktivní trénink řešení konfliktů, skupinový sociálně psychologický výcvik), vedoucí k získání a rozvoji sociálních a komunikačních kompetencí studentů, které by vedly k hlubšímu poznání sebe sama, ke zdravému sebevědomí, osvojení si dovednosti zvládnutí stresů v zátěžových situacích bez pomoci psychotropních látek, porozumění vlastnímu hodnotovému systému, vytváření eticky vhodných postojů a způsobů chování, osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, výchově k toleranci a k týmové spolupráci. Zvyšování odolnosti studentů vůči sociálně patologickým jevům ve společnosti přispěje k rozvoji zdravého životního stylu a k vybudování optimálního sociálního klimatu na gymnáziu.

Prezentace kurzů

Kurzy jsou prezentovány na webových stránkách školy, ve školním časopisu, souhrnné informace jsou předávány místnímu tisku. Podrobná informace je zpracovávána do výročních zpráv o činnosti školy.

Kurz mediální výchovy v terciích

Ročník tercie

Obsah a cíl

Kurz mediální výchovy rozvíjí a propojuje obsahově zejména předměty český jazyk a informatika a výpočetní technika.

Z českého jazyka se kurz obsahově zaměřuje na tematické okruhy produktivních i receptivních činností (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií na jednotlivce a společnost).

Z informatiky a výpočetní techniky se kurz zaměřuje na témata práce s digitální technikou, tvorbu multimediálních prezentací a zpracování fotografie.

Kurzy mediální výchovy se konají zpravidla na chatách RSG v Rokytnici nad Jizerou, případně v prostorách školy. Personálně jsou zajištěny vyučujícími českého jazyka a zletilými studenty z vyšších ročníků, kteří vedou činnosti spadající do oblasti ICT.

Klíčové kompetence

V průběhu kurzu jsou rozvíjeny kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, významnou měrou i kompetence pracovní. Díky rozvoji těchto kompetencí dosahují studenti následujících očekávaných výstupů:

- formulují a prezentují své myšlenky a názory při přípravě a hodnocení programu, na doprovodných besedách a v průběhu večerního programu
- identifikují, charakterizují a tvoří základní slohové útvary publicistického stylu
- pracují s audiovizuální a výpočetní technikou
- pracují ve skupině, organizuje práci skupiny

Didaktické postupy

- informačně-receptivní
- reproduktivní
- metoda problémového výkladu
- produktivní

Výstupy z projektu a jejich prezentace

- zpráva
- anketa
- videonahrávka, školní film
- rozhlasový příspěvek
- reklama
- plakát
- komiks, atd.

Výstupy bývají shrnuty jako příloha školního časopisu a jako prezentace aktivit pro budoucí účastníky mediálního kurzu. Ucelený souhrn produktů je zveřejňován na webových stránkách školy.

Ekologický kurz

Ročník kvarta, septima / 3. ročník

Obsah a cíl

Kurz ekologické výchovy rozvíjí a propojuje témata související zejména s biologií, zeměpisem a environmentální výchovou. Biologická část kurzu je orientována na praktické pozorování ekosystémů dané lokality a vybraných skupin přírodních společenstev i neživé přírody, případně práci s přírodními materiály. V rámci zeměpisu se studenti zaměří na místopis dané lokality, orientaci v terénu, přírodní poměry a vliv člověka na celou lokalitu a její změny v průběhu let. Environmentální výchova pak naplňuje cíle týkající se globálních problémů a trvale udržitelného života (odpady, energie, ochrana organismů apod.).

Kurzy probíhají na jaře či na podzim v centrech ekologické výchovy v ČR v několikadenním bloku. Program zajišťují lektori centra a vyučující biologie, součástí programu jsou i terénní exkurze (pěší či na kole).

Klíčové kompetence

V průběhu kurzu jsou rozvíjeny kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k řešení problémů i kompetence pracovní:

- studenti pracují ve dvojici nebo ve skupině, rozdělují funkce, diskutují a plní různé úkoly v rámci skupiny
- studenti v rámci simulačních her veřejně prezentují vlastní názor, argumentují, vyslechnou názory jiných a adekvátně na ně reagují
- v rámci terénních exkurzí dodržují pravidla o bezpečném chování při přesunu skupiny pěšky i na kole
- studenti ze získaných informací (přednášek, literatury, internetu) formulují a prezentují vlastní řešení problémové situace
- studenti si zvolí některou z nabízených pracovních činností a propojí teoretické znalosti s praktickými

Didaktické metody

- informačně – receptivní metoda
- reproduktivní metoda
- metoda problémového výkladu
- výzkumná metoda

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Výstupy

Výstupy z činností studentů budou zejména:

- vypracovaný skupinový projekt na dané téma s obhajobou před třídou a hodnocením komise lektorů i studentů
- plakát k projektu
- článek ve školním časopisu
- výrobek s využitím přírodních materiálů

Výstupy bývají shrnuty jako příloha školního časopisu a jako prezentace aktivit pro budoucí účastníky ekologického kurzu. Ucelený souhrn produktů je zveřejňován na webových stránkách školy.

Geologický kurz v sextách / druhém ročníku

Ročník sexta / druhý ročník

Obsah a cíl

Geologický kurz je zaměřen na propojení učiva ze vzdělávacího oboru Geologie, který integrují vyučovací předměty Biologie a Zeměpis. Kromě terénních exkurzí a praktických dovedností v rámci geologické problematiky je zaměřen i na environmentální výchovu. V Biologii předem teoreticky osvojené očekávané výstupy určování minerálů a hornin jsou při něm prakticky procvičovány a ověřovány v terénu. Teoretická práce s geologickou mapou ČR (respektive jejími listy zobrazujícími Krkonoše a okolí) v Zeměpise dostává při terénních exkurzích praktický rozměr. Z environmentálního hlediska je kurz přínosem pro seznámení se s přímými a nepřímými dopady geologické činnosti člověka na životní prostředí, možnostmi rekultivace krajiny zasažené touto činností, s významem a ekologickou únosností těžby v regionu Krkonoš, které jsou zároveň i chráněným územím (návštěva důlního muzea v bývalém lomu v Harrachově a lomu v Lánově u Vrchlabí, který je v provozu). Do programu kurzu jsou zařazovány simulační hry a další aktivity s environmentální tematikou. Samostatně se žáci seznámí s problematikou vody v životním prostředí, s rolí povrchové a podpovrchové vody v krajině a možnostech jejího využití člověkem. Důraz je kladen na praktické pozorování v terénu, tematické exkurze, dále na lokální místopis a orientaci v terénu.

Kurzy se konají v Krkonoších v několikadenním bloku, základnou je chata RSG v Rokytnici nad Jizerou. Program zajišťují vyučující Biologie a Zeměpisu.

Klíčové kompetence

V průběhu kurzu jsou rozvíjeny kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k řešení problémů i kompetence pracovní:

- student pracuje ve dvojici nebo ve skupině, rozděluje funkce, diskutuje a plní různé úkoly v rámci skupiny
- student v rámci simulačních her veřejně prezentuje svůj názor, argumentuje, vyslechne názory jiných a adekvátně na ně reaguje
- v rámci terénních exkurzí respektuje pravidla o bezpečném chování při přesunu skupiny pěšky i v objektech lomu, kde platí zvláštní směrnice o bezpečnosti
- studenti ze získaných informací (přednášek, literatury, internetu) formulují a prezentují vlastní řešení problémové situace
- studenti si zvolí některou z nabízených činností dle svého zájmu a propojí teoretické znalosti s praktickými

Didaktické metody

- informačně – receptivní metoda
- reproduktivní metoda
- metoda problémového výkladu
- výzkumná metoda

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Výstupy

Výstupy z činností studentů budou zejména:

- vypracovaný skupinový projekt na dané téma s obhajobou před ostatními účastníky a hodnocením komise lektorů i studentů
- článek ve školním časopisu

Výstupy bývají shrnuty jako prezentace aktivit pro budoucí účastníky kurzu geologické terénní praxe. Ucelený souhrn produktů je zveřejňován na webových stránkách školy.

Sportovní kurz v septimách/třetím ročníku

Ročník septima/třetí ročník

Obsah a cíl

Sportovní kurz rozvíjí a propojuje zejména témata související s biologií, environmentální výchovou a zeměpisem. Z biologie se kurz zaměřuje na poskytování první pomoci a zdravý životní styl (hygiena, správná životospráva, doping, plánování denního režimu). Z environmentální výchovy se kurz zaměřuje na problematiku odpadů a globálních problémů. Ze zeměpisu se kurz zaměřuje na místopis dané lokality, orientaci v terénu, práci s mapou.

Kurzy se konají v předem objednaných sportovních nebo rekreačních centrech v ČR v týdenním bloku. Program zajišťují vyučující TEV a popř. smluvní externí instruktoři (vodácký výcvik, lanové aktivity). Součástí programu jsou různé sportovní aktivity, drobné hry (kooperativní, komunikativní, týmové atd.) a netradiční sporty.

Klíčové kompetence

V průběhu kurzu jsou rozvíjeny kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k řešení problémů a kompetence pracovní:

- studenti pracují ve dvojici nebo ve skupině, rozdělují funkce, a plní různé úkoly v rámci skupiny
- studenti se v rámci rozhodování sportovních her učí veřejně prezentovat svůj názor, argumentovat, vyslechnout názory jiných a adekvátně na ně reagovat
- v rámci jednotlivých činností se učí pravidla o bezpečném chování při přesunu skupiny pěšky i na kole
- studenti ze získaných informací (přednášek, literatury, internetu) formulují a prezentují vlastní řešení problémové situace
- studenti si zvolí některou z nabízených sportovních činností a propojí teoretické znalosti s praktickými

Didaktické metody

- praktická ukázka
- výklad
- pokus-omyl
- cvičení na stanovištích
- individuální a skupinová vyučování
- kruhový trénink

Výstupy

Výstupy z činností studentů jsou zejména:

- příprava turnaje, výletu, popř. jiné sportovní akce
- rozhodování utkání
- článek ve školním časopisu, nástěnka
- příprava výletu

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Výstupy bývají shrnuty jako příloha školního časopisu a jako prezentace aktivit pro budoucí účastníky sportovního kurzu. Ucelený přehled o STK je zveřejňován na webových stránkách školy.

LVVZ – zimní lyžařské výcvikové kurzy

Ročník sekunda – oktáva/ 1. – 4. ročník

Obsah a cíl

LVVZ se koná v Rokytnici nad Jizerou v chatách RSG v termínech leden až březen. Kurz trvá zpravidla 7 dní. Účast na kurzu je dobrovolná. Jako vedoucí a instruktoři pracují na kurzu vyučující školy, studenti VŠ v rámci pedagogické praxe, případně externí instruktoři.

Studenti se během kurzů naučí chovat na horách, účastní se běžeckého a sjezdového výcviku. V některých kurzech je nabídka rozšířena o snowboarding. Účastníci kurzu jsou rozděleni do družstev podle své výkonnosti. Součástí výcviku je celodenní výlet na běžkách.

Do náplně kurzu jsou začleněny přednášky a besedy realizované v rámci večerního programu, kulturní program, pomoc v kuchyni při pomocných pracích, úklid v ubytovacích a společných prostorech...

Klíčové kompetence

V průběhu kurzů jsou rozvíjeny jak obecné klíčové kompetence, zejména komunikativní, osobnostní, pracovní, tak i specifické kompetence související se sportovním charakterem lyžařského výcviku:

Žáci díky účasti na LVVZ

- formulují a prezentují své myšlenky a názory při přípravě a hodnocení programu, na doprovodných besedách a v průběhu večerního programu
- respektují pokyny instruktorů a přizpůsobují se ostatním členům družstva
- vědí, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě
- respektují zásady pohybu na horách a v Krnapu, plánují celodenní výlet a dodržují při tom zásady ochrany zdraví a životního prostředí
- zvládají základní dovednosti na běžeckých i sjezdových lyžích, které jim umožní bezpečný pohyb v terénu
- zvládnou jízdu na vleku
- dokáží vybrat a aplikovat vhodný způsob přípravy lyží
- umí vyhodnotit náročnost terénu a povětrnostní podmínky a přizpůsobit tomu svoji jízdu
- znají základní pojmy, smluvené značky, signály a zásady pohybu v zimní horské krajině
- používají bezpečně a účinně materiál na mazání lyží
- během denní služby vykonávají práce v kuchyni, podílí se na úklidu chaty a jejího okolí
- rozvíjí svůj vztah k vlastnímu zdraví, uvědomují si jeho hodnotu a vštěpují si význam sportu pro svůj další život
- vnímají nezbytnost péče o životní prostředí, díky pobytu v národním parku se rozvíjí svou potřebu starat se o přírodu ve svém okolí

Didaktické postupy

Didaktické postupy jsou přizpůsobovány klimatickým podmínkám, věku a dovednostem studentů.

Prezentace kurzů

Kurzy jsou prezentovány na webových stránkách školy, ve školním časopisu, souhrnné informace o LVVZ jsou předávány místnímu tisku. Podrobná informace o LVVZ je zpracovávána do výročních zpráv o činnosti školy.

3.5.3 Projektové dny

Bohumil Hrabal

Ročník prima – kvarta
 kvinta – septima/ 1. – 3. ročník

Obsah a cíl

Projektový den je věnovaný nejznámějšímu absolventovi školy, jehož jméno je v čestném názvu gymnázia, B. Hrabalovi. Cílem projektového dne je nenásilně, s lehkostí i úctou posílit povědomí žáků i učitelů o díle i jeho osobnosti.

Projektový den na nižším gymnáziu obsahuje tato témata:

- po stopách Bohumila Hrabala – návštěva Kerska
- Bohumil Hrabal a Nymbursko poznávací procházka po místech spjatých s BH
- Hrabalovo dílo – práce s filmem a textem
- Maturita s Hrabalem – řešení maturitních úloh BH
- Bohumil Hrabal a 2. světová válka – pohled na osudy členů spisovatelovy rodiny

Projektový den na vyšším gymnáziu obsahuje tato témata:

- Hrabalovo dílo – práce s filmem a textem
- Hrabalovo dílo v překladech – práce s cizojazyčnými texty a překlady děl BH
- Maturitní zkouška Bohumila Hrabala z matematiky
- Hrabal a pivovar – exkurze a laboratorní práce

Program má podobu projektového dne, koná se jednou ročně společně na nižším a vyšším gymnáziu. Termín konání je 28. 3., tedy v den narozenin Bohumila Hrabala. Témata jsou pro jednotlivé ročníky zařazována tak, aby v průběhu studia na nižším i vyšším gymnáziu studenti prošli všemi tématy.

Na realizaci projektového dne se podílejí předmětové komise chemie, biologie, fyziky, dějepisu, základů společenských věd, českého jazyka a cizích jazyků ve spolupráci s třídními učiteli.

Klíčové kompetence

Projekt přispívá k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí, zejména kompetencí občanských, kompetencí k řešení problémů a kompetencí sociálních a personálních, kromě toho jsou v průběhu projektového dne rozvíjeny specifické kompetence související s obsahovou náplní.

Didaktické postupy

Výuka probíhá formou skupinové práce, testů, diskuse, exkurze, videoprojekce a praktických cvičení...
Žákům jsou zadávány úkoly, které jsou diferencovány podle jejich věku.

Výstupy z projektu a prezentace projektu

Očekávaným výstupem je posílení vztahu žáků školy k dílu BH, městu Nymburku, národní hrdosti a patriotismu.

Fotodokumentace a zpráva o průběhu projektového dne je vyvěšena na webových stránkách školy a ve školním časopise.

Branný den

Ročník prima – kvarta
 kvinta – septima/ 1. – 4. ročník

Obsah a cíl

Cílem projektového dne je především utváření a upevňování dovedností potřebných při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek i životní prostředí lidí.

Branný den na nižším gymnáziu obsahuje tato témata:

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

- zásady první pomoci
- ochrana člověka za mimořádných událostí při havárii s únikem nebezpečných látek a při radiační havárii
- živelné katastrofy a terorismus
- dopravní nauka
- sebeobrana
- evakuační plán školy – požární poplachové směrnice
- orientace v terénu
- integrovaný záchranný systém
- úkoly a činnosti městského úřadu, krajského úřadu a městské policie za mimořádných událostí

Branný den na vyšším gymnáziu obsahuje tato témata:

- zásady první pomoci
- jaderná problematika
- živelné katastrofy – nebezpečí na horách
- orientace v terénu
- evakuační plán školy - požární poplachové směrnice
- integrovaný záchranný systém
- úkoly a činnosti městské policie a hasičského záchranného sboru za mimořádných událostí

Branný den probíhá formou projektového dne jednou ročně odděleně na nižším a vyšším gymnáziu. Témata se cyklicky opakují a jsou pro jednotlivé ročníky zařazována tak, aby v průběhu studia na nižším i vyšším gymnáziu studenti prošli všemi tématy.

Na realizaci projektového dne se podílejí předmětové komise chemie, biologie, fyziky, zeměpisu, základů společenských věd a tělesné výchovy ve spolupráci s třídními učiteli. Důležitou součástí personálního zajištění branného dne je účast specialistů z hasičského záchranného sboru, městské policie, městského úřadu, rychlé záchranné služby, společnosti ČEZ, atd. Do realizace programu branného dne na nižším gymnáziu se zapojují studentky Střední zdravotnické školy v Nymburce.

Klíčové kompetence

Projekt přispívá k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí, zejména kompetencí občanských, kompetencí k řešení problémů a kompetencí sociálních a personálních, kromě toho jsou v průběhu branného dne rozvíjeny specifické kompetence související s obsahovou náplní Branného dne. Branný den se významně podílí na naplnění průřezového tématu Environmentální výchova.

Didaktické postupy

Výuka probíhá formou praktického nácviku, skupinové práce, testů, diskuse, krátké exkurze, videoprojekce a praktických cvičení...

Žákům jsou zadávány úkoly, které jsou diferencovány podle jejich věku.

Výstupy z projektu a prezentace projektu

Očekávaným výstupem Branného dne je praktické zvládnutí činností, které mohou v kritických situacích napomoci záchraně života, zdraví a minimalizaci škod.

Fotodokumentace a zpráva o průběhu Branného dne je vyvěšena na webových stránkách školy a ve školním časopise.

Ekoden

Ročník všechny ročníky nižšího gymnázia, kvinty a sexty/ 1. - 2. ročník

Obsah a cíl

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Ve čtyřletém cyklu se studenti nižšího gymnázia postupně seznamují s našimi nejdůležitějšími ekosystémy (les; vodní ekosystémy; lidská sídla a umělé ekosystémy), globálními problémy a ekologickými způsoby života nejen z pohledu přírodních věd, ale všech vzdělávacích oborů.

Cílem ekodne je tedy mezipředmětové propojení znalostí a dovedností, vytváření uvědomělých postojů a návyků v oblasti environmentální výchovy.

Zvolenému tématu (např. voda, odpady) je přizpůsobena celková organizace ekodne. V průběhu dne spolupracují na stejném úkolu družstva složená ze studentů různých tříd a ročníků nižšího gymnázia, nebo studenti pracují na specifickém úkolu ve skupinách v rámci celé třídy.

Studenti kvint a sext/ prvního a druhého ročníku se podílejí na přípravě a organizaci ekodne, sledují průběh, pořizují fotodokumentaci apod.

Klíčové kompetence

Projekt přispívá k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí, zejména kompetencí k učení, kompetencí k řešení problémů, kompetencí komunikativních, občanských i sociálních a personálních.

Svou účastí v tomto projektu postupně ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia a cíleného rozvíjení klíčových kompetencí na konci cyklu:

- Žák propojuje vědomosti daného tématu z mezipředmětového hlediska a uceluje si tak pohled na vybrané téma
- Žáci ve skupinách řeší úkoly a problémy při skupinových úkolech
- Žáci si zvolí vhodnou strategii i postup při plnění zadaných úkolů
- Žáci se podílejí na řešení aktuálního problému v místě bydliště
- Žák nalezne příčiny, následky a projevy poškozování životního prostředí ve svém okolí, navrhne způsob řešení
- při týmovém plnění úkolů a řešení problémů žák naslouchá názorům ostatních a porovnává je s názorem vlastním
- Žáci se ve skupinách shodnou na způsobu postupu při řešení úkolu, problému; zaujmou jednotné stanovisko
- Žák spolupracuje ve skupině a přispívá k tvorbě vhodných mezilidských vztahů
- Žák získává kompetence prací v týmu, přispívá k diskusi ve skupině
- Žáci si řešením problémů a praktickými činnostmi vytvářejí odpovědný vztah k životnímu prostředí
- Žáci plní praktické úkoly vyplývající ze zadání a vztahujících se k tématu

Didaktické postupy uplatňované v projektu

Projekt je realizován aktivizujícími metodami, zařazovány jsou praktické činnosti, řešení úkolů a zadaných problémů v týmu.

Součástí ekodne je i spolupráce studentů při praktickém řešení aktuálního ekologického problému v místě bydliště (např. sběr odpadků, sběrné kontejnery), odborná exkurze do blízkých lokalit (např. lužní les, rybník, spalovna odpadu).

Do přípravy a realizace ekodne jsou zapojeni studenti vyššího gymnázia, kteří zastávají úlohu vedoucích jednotlivých pracovišť a po ukončení ekodne zpracovávají a vyhodnocují výsledky projektu.

Výstupy z projektu a jejich prezentace

Průběh celé akce sledují vybraní studenti vyššího gymnázia, pořizují fotodokumentaci a materiál pro zpracování výsledné zprávy o ekodni. Výsledky projektu jsou vhodným způsobem prezentovány v prostorách školy, ve školním časopise a na školním webu, veřejnost je seznámena s akcí i prostřednictvím regionálního tisku.

Sportovní den

Ročník: prima – kvarta

Obsah a cíl:

Sportovní den se koná v červnu na volejbalových a basketbalových kurtech Lokomotivy Nymburk na Ostrově na Remanenci. Nabízené aktivity: volejbal, přehazovaná, streetball, kopaná, florbal, frisbee, ringo a nohejbal: podle zájmu studentů.

Ve vybraných sportech probíhají mezitřídní turnaje. Organizují vyučující tělesné výchovy s pomocí studentů.

Klíčové kompetence:

V průběhu kurzů jsou rozvíjeny jak obecné klíčové kompetence, zejména komunikativní, osobnostní, pracovní, tak i specifické kompetence související se sportovním charakterem akce:

- žák organizuje soutěže a rozhoduje jednotlivé zápasy
- žák připravuje a uklízí sportoviště
- žák dodržuje fair play chování ve hře a rozhodování
- žák si zlepšuje herní dovednosti v jednotlivých sportech
- žák zná a uplatňuje základní pravidla SH
- žák dovede zaznamenat výsledek utkání, zvládá HČJ a využívá je v HK a HS
- žák chápe základní hráčské role a funkce v družstvu
- žák zná a dodržuje základní pravidla jednotlivých sportů

Didaktické postupy

Didaktické postupy jsou při turnajích přizpůsobovány klimatickým podmínkám, věku a dovednostem studentů.

Výstupy z projektu a prezentace projektu

Po ukončení turnaje probíhá slavnostní vyhlášení, předání cen a zveřejnění výsledků ve škole na nástěnce, nástěnku spolu s fotodokumentací sportovního dne zpracují studenti. Komentář ze sportovního dne je zveřejňován na webových stránkách školy a ve školním časopise.

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Systematické a cílené vyhledání talentů, individuální přístup k nim v hodinách i mimo školu, příprava na soutěže, pomoc při vyhledání konzultantů a vedoucích prací, atd. je zařazena mezi celoškolské strategie.

Zásadní úlohu v této oblasti sehrávají předmětové komise, které ve svých ročních plánech řeší i problematiku výchovy a odborné přípravy talentů. Ve výsledku pak příprava studentů vyúsťuje v účasti v olympiádách, předmětových soutěžích a na přehlídkách vyhlašovaných zřizovatelem či MŠMT.

Při přípravě na soutěže a přehlídky se nadstandardně rozvíjejí zejména kompetence k učení a kompetence k řešení problémů. V průběhu přípravy na soutěže se současně rozvíjejí kompetence související s další celoškolské strategií – využití ICT při získávání studijních podkladů, zpracování výsledků a jejich prezentace. Při obhajobách prací a zejména při přípravě obhajoby se rozvíjejí komunikační kompetence. V závislosti na soutěžním oboru jsou pak nadstandardně rozvíjeny kompetence související s multikulturní výchovou, environmentální výchovou, apod.

Na úrovni jednotlivých předmětů se systematická výchova talentů projevuje zejména:

- podporou vyučujících, kteří se na výchově talentů bezprostředně podílejí
- podporou studentů při jejich účasti na soutěžích
- úpravou studijního programu špičkových sportovců
- spoluprací s RSG při zajištění nezbytných finančních prostředků potřebných pro přípravu prací a účast v soutěžích

Evaluační naplnění této společné vzdělávací strategie je prováděno kromě jiného účastí v programu Excelence vyhlašovaného MŠMT ČR.

3.7 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je ve škole věnována mimořádná pozornost. Tito studenti jsou individuálně integrováni do běžných tříd, vzdělávají se podle zpracovaného učebního plánu daného ročníku a individuálního studijního plánu, o jehož povolení rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonných zástupců studentů, odborného vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny, speciálního pedagogického centra či odborného lékaře.

Prezentace konkrétních činností výchovného poradenství:

- dobře fungující monitorovací systém ve škole napomáhá při identifikaci handicapovaných studentů, následnou péči o tyto studenty a spolupráci s jejich zákonnými zástupci, pedagogy a odbornými pracovišti zprostředkovává výchovná poradkyně
- individuální vzdělávací plán, vypracovaný výchovnou poradkyní ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími, respektuje individuální potřeby jednotlivých studentů, vytváří optimální podmínky pro jejich další vzdělávání a je závazný pro všechny pedagogy
- učitelé při vytváření pozitivního klimatu handicapovaných studentů a studentů s problematickým sociálním zázemím uplatňují speciálně pedagogické postupy a alternativní metody s modifikacemi používanými ve vzdělávání běžné populace
- učitelé individuálně pracují s handicapovanými studenty; ve svých předmětech rozvíjejí jejich schopnosti, dovednosti a talent, nad rámec svých vyučovacích povinností jim poskytují individuální konzultace, zadávají jim speciální samostatné práce a úkoly, zapojují je do různých vědomostních, sportovních aj. soutěží při reprezentaci školy a podporují je v dalších mimoškolních aktivitách
- informační servis pro studenty a jejich zákonné zástupce v otázkách kariérového poradenství (vhodná volba volitelných předmětů vzhledem k možnostem dalšího vzdělávání a uplatnění se na trhu práce) zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli, pracovníky Informačního poradenského střediska při Pracovním úřadě a odborníky pedagogicko-psychologické poradny.

3.8 Začlenění průřezových témat

V pojetí Gymnázia BH v Nymburce jsou průřezová témata implementována do všech, resp. do většiny předmětů. V předmětových osnovách je rozveden příspěvek předmětu pro rozvoj osobnosti studentů související s cíli předmětu.

3.8.1 Osobnostní a sociální výchova v práci vyučujících

Společné pro všechny předměty jsou zejména tyto postupy a činnosti vyučujících vedoucí k naplnění cílů průřezového tématu OSV:

- skupinová práce v hodinách
postup podle společných pravidel pro skupinovou práci, pro zadání práce, pro hodnocení výsledků skupinové práce...
- rozvíjení vhodné komunikace mezi studenty
vytváření organizačních podmínek pro komunikaci studentů v průběhu hodin
zařazování metod, které podporují rozvoj komunikačních schopností
vytváření společných pravidel pro komunikaci
- utváření schopností potřebných k řešení konfliktů
důraz na asertivní techniky zvládnutí konfliktů
zařazování aktivit, v nichž konflikty vznikají, postupné vytváření postoje studentů ke konfliktu jako k neodmyslitelné součásti nejrůznějších životních a pracovních situací, a dovedení je k poznání, že při řešení konfliktu je nutné hledat nejsprávnější cestu k cíli a neprosazovat svoje řešení bez ohledu na ostatní názory a argumenty

ŠVP Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce

Část 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

- vytváření prostoru k diskusi a podpora vhodné argumentace
zařazování takových metod a forem práce, které podporují rozvoj schopností studentů diskutovat o zadaném úkolu, v diskusi nacházet nejvhodnější postupy vedoucí k řešení zadaných úkolů, rozdělit si práci ve skupině...
podpora zapojení studentů do mimoškolních aktivit vedoucích k rozvoji argumentačních schopností
- účast školy v humanitárních akcích
podpora studentů při jejich účasti na humanitárních akcích a příprava studentů na organizační zvládnutí pořádání akcí na vyšším gymnáziu, např.:
 - adopce na dálku
 - spolupráce s ústavy sociální péče a domovy důchodců
 - srdíčkové dny
 - červená stužka
 - bílá pastelka
- výchova ke kritickému hodnocení a sebehodnocení
základní celoškolní strategie, je proto popsána na jiném místě ŠVP

3.8.2 Výchova demokratického občana v práci vyučujících

Společné pro všechny předměty jsou zejména tyto postupy a činnosti vyučujících vedoucí k naplnění cílů průřezového tématu VDO:

- účast v projektu Jeden svět na školách
- vědomá spolupráce se SPGN na úrovni vedení školy i na úrovni jednotlivých tříd a třídních profesorů
- uplatňování demokratických principů ve všech oblastech života školy
- zapojení studentů do tvorby a aktualizace školního řádu a klasifikačního řádu
- podpora aktivit studentů, které vedou k získání hlubších znalostí o struktuře, kompetencích a povinnostech samosprávných orgánů
- návštěvy na akcích debatního klubu vyššího gymnázia
- aktivní účast studentů v autoevaluačním procesu

3.8.3 Výchova k myšlení v evropských souvislostech v práci vyučujících

Společné pro všechny předměty jsou zejména tyto postupy a činnosti vyučujících vedoucí k naplnění cílů průřezového tématu VMES:

- zdůrazňování pozitivních stránek začlenění se do společné evropské komunity a upozornění na problematické důsledky života ve společné Evropě, stejně jako kritické zhodnocení možností, které členství v evropském společenství České republiky přináší
- zapojení do mezinárodních projektů, jejich tematické vymezení vedoucí k pochopení odlišností i styčných bodů
- studentské výměny směřující k poznání života v ostatních zemích Evropy
- využití E-learningových projektů napříč předměty

3.8.4 Multikulturní výchova v práci vyučujících

Multikulturní výchova umožňuje rozvíjet chápání a přijímání odlišnosti. Bezprostředně se dotýká mezilidských vztahů ve škole jako v prostředí, kde se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí a etnik a kde by měli vyučující spolu se žáky vytvářet takové klima, ve kterém se budou cítit všichni bezpečně a rovnoprávně.

V pojetí ŠVP Gymnázia BH v Nymburce je toto průřezové téma realizováno a rozpracováno v osnovách každého předmětu. Společné pro všechny předměty jsou pak zejména tyto postupy a činnosti vyučujících vedoucí k naplnění cílů multikulturní výchovy:

- uplatňování demokratických, antixenofobních principů ve všech oblastech života školy

- zařazování takových metod a forem práce, které podporují vnímání odlišností ne jako potenciálního zdroje konfliktu, ale i jako příležitosti k vlastnímu obohacení
- zařazování takových aktivit do výuky, které učí přijímat druhé jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- zařazování témat vedoucích k poznávání rozmanitosti různých kultur, jejich tradic a hodnot a zároveň k uvědomění si své vlastní identity, své hodnoty a tradic
- studentské výměny, zahraniční zájezdy, besedy s příslušníky jiných národů či etnik
- práce na mezinárodních projektech
- návštěvy zahraničních studentů a pedagogů z partnerských škol ve škole
- komunikace se zahraničními lektory
- korespondence s vrstevníky ze zahraničí
- realizace programu primární prevence sociálně patologických jevů všemi zaměstnanci školy a rodiči
- vědomá spolupráce školní metodičky prevence s výchovnou poradkyní, žáky, vyučujícími (zejména pak třídními učiteli) a rodiči, která pomáhá předcházet problémům týkajících se soužití třídních kolektivů a pomáhá případné konflikty a negativní chování odkrývat a řešit
- spolupráce s institucemi zabývajícími se prevencí patologických jevů ve společnosti – přednášky, besedy
- zařazování společných témat primární prevence a multikulturní výchovy, jako jsou např. intolerance, šikana, násilí nejen do učebních osnov jednotlivých předmětů, ale i do volnočasových aktivit školy
- zapojení se do humanitárních akcí vedoucích k výchově k solidaritě
- zapojení se do e-Twinningu

3.8.5 Environmentální výchova v práci vyučujících

Environmentální výchova vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, přispívá k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Propojování vědomostí a dovedností v oblasti EVVO získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech umožňuje žákům získat integrovaný pohled na svět, ve kterém žijí.

Na škole působí koordinátor EVVO, který zpracovává a koordinuje plány začlenění environmentální výchovy do výuky a poskytuje učitelům vhodné náměty a materiály použitelné v jejich výuce.

V průběhu studia je EVVO realizována a podpořena:

- členstvím v síti škol zabývajících se ekologickou výchovou „MRKEV“ (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy)
- zapojením žáků do aktivit na podporu ekologičtějšího provozu školy
- vzděláváním a výchovou v oblasti třídění a recyklace odpadu – účast školy v programu „Recyklohraní“
- účastí žáků na Ekodni či podílem na jeho přípravě
- krátkodobými i dlouhodobými projekty, které jsou zařazovány do výuky dle ročního plánu EVVO
- spoluprací s ekocentry (jedno i vícedenní ekologické výukové programy, projekty, besedy)
- tématy EVVO v rámci samostatného volitelného předmětu na NG - Globální výchova, TUŽKA (Trvale udržitelný život), Vlastivědný seminář
- laboratorními praktiky zaměřenými na problematiku EVVO
- exkurzemi zejména v rámci biologie, chemie, zeměpisu
- ekologickým kurzem v kvartách
- zařazením ekologických témat do programu v rámci Geologického kurzu (simulační hry, terénní exkurze)
- ekologickým kurzem v rámci biologického semináře ve 3. ročníku
- účastí žáků VG na Ekoolympiádě
- zapojením se do aktuálních akcí v rámci EVVO (Uklidme svět, Strom roku..)

3.8.6 Mediální výchova v práci vyučujících

V oblasti receptivních činností vedou vyučující žáky k účelnému využívání různých médií, ke kritickému čtení a vnímání mediálních sdělení, k uvědomování si rozdílu mezi mediálním sdělením a realitou, k poznávání stavby mediálního sdělení, k identifikování postojů a záměrů autora v mediovaném sdělení, k odhalování možnosti médií manipulovat s adresáty.

Cíle průřezového tématu mediální výchova jsou naplňovány zejména v předmětech český jazyk a literatura, informační a komunikační technologie, občanské nauce a v předmětech estetické výchovy. Ostatní předměty přispívají k naplnění cílů průřezového tématu při získávání informací potřebných pro práci v daném předmětu. Pro systematizaci poznatků je do výuky NG zařazen do tercií týdenní kurz mediální výchovy.

V průběhu NG jsou cíle mediální výchovy realizovány takto:

- zařazením kurzu mediální výchovy v terciích
- zařazením bloku mediální výchovy ve výuce českého jazyka v rámci publicistického stylu
- soustavně v hodinách českého jazyka při vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších obsahů, při osvojování základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace
- v rámci vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie – jedná se o výchovu žáků k tomu, aby využívali tištěné i digitální dokumenty jako zdroje informací
- ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost (např. v hodinách dějepisu, základů společenských věd) vyučující poukazují na to, že média se jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v regionálním i širším měřítku
- ve vzdělávací oblasti Umění a kultura – studenti se učí vnímat specifickou řeč znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen jazyka, ale i obrazu a zvuku
- v nepovinném předmětu Školní časopis ve všech třídách nižšího gymnázia – zde vyučující seznamují žáky především s funkcemi médií, s jejich vlivem na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec; dále vedou žáky k produktivním činnostem, jako je tvorba školního časopisu nebo internetového média